

Aruba ta conmemora 100 año di aviacion

Pagina 3

- **Trabaonan di
construccion di
Family Justice
Center ta continua**
Pagina 2
- **CMMA a lansa
su campaña di
conscientisacion pa
traficacion di hende**
Pagina 4
- **Lider nobo di VVD no
ta descarta traha cu
Geert Wilders y PVV**
Pagina 9

Para-atleta Edgar Ridderstap cu hazaña na UCI World Championships 2023

Pagina 17

Fecha poni pa eleccion na Sint Maarten

Pagina 8

Bolivia a bira aliado militar y nuclear di Rusia

Pagina 10

Awe ta conmemora Dia Mundial di Asistencia Humanitario

Dia 19 di augustus ta oficialmente conoci como Dia Mundial di Asistencia Humanitario. Un dia na unda ta rindi homenahe y ta celebra tur persona cu compromete y cu ta traha pa brinda asistencia e personanan cu mas tin mester dje full rond mundo.

Pa e aña aki en conexion cu e Dia Mundial di Asistencia Humanitario, Organisacion di Nacionnan Uni (NU) a lansa e campaña “Nos t’ey, Kico cu Pasa”. Cu e campaña aki ONU ta conmemora e di 20 aniversario di e atake cu bom contra e sede di ONU na Bagdad, Irak, y na mesun momento rindi homenahe na e personal humanitario di rond mundo pa nan compromiso solido cu e comu-

nidadnan cu nan ta sirbi, sin importa ken ni na unda.

Kico cu pasa y a pesar di e peligro of e dificultadnan, nan ta esunnan cu ta drenta profundamente den e regionnan afecta pa e desasternan y den e prome liña di conflicto.

ONU ta remarca cu mester recorda cu e trahadonan humanitario no tin otro proposito mas cu salba y proteha e bida di e hendenan, como tambe yuda personanan afecta atendiendo nan necesidadnan basico pa sobrevivencia. Nan ta esunnan cu ta traha man de man cu e co-

munidadnan cu nan ta sirbi y nan ta duna speransa cada dia y nan no mester obheto di atake nunca.

Dia 19 di augustus 2003, un atentado cu bom a tuma luga na e hotel Canal na Bagdad cu a cobra bida di 22 trahado humanitario, entre nan e representante special di e Secretario General di ONU pa Irak, Sergio Vieira de Mello. Cinco aña despues, e Asamblea General a adopta un resolucion cu a designa dia 19 di augustus como e Dia Mundial di Asistencia Humanitario.

Cada aña, e dia aki ta enfoca ariba un tema, reuniendo socionan di henter e sistema humanitario pa boga pa e sobrevivencia, bienestar y dignidad di e personanan afecta

pa e crisis y pa e seguridad di e trahadonan humanitario.

ONU ta resalta cu aworaki 1 di cada 23 persona mester di asistencia humanitario. Den 2023 un cifra record di 339 miyon di persona ta bay tin mester di asistencia y proteccion humanitario, locual ta un aumento significativo compara cu e 274 miyon di persona cu tabatin mester asistencia na comienso di aña pasa.

ONU y e diferente organisacionnan social tin como obhetivo ofrece asistencia na e 230 miyon di persona cu mas tin mester di dje na 68 pais, loke ta bay rekeri di un suma di 51.500 miyon di dollar.

Trabaonan di construccion di Family Justice Center ta continua

Tabata dia 13 di mei di 2022 ora minister di Husticia y Asuntonan Social Rocco Tjon a informa comunidad tocante un MoU cu a ser firma hunto cu European Family Justice Alliance y Family Justice Center Aruba pa asina garantiza cu e tipo di ayudo y asistencia di European Family Justice Alliance por continua den futuro y den mesun linea cu esaki a formalisa Family Justice Center Aruba y reconoce su existencia.

E proyecto aki ta forma parti di Sociaal Crisisplan y mester a keda cla na october di aña 2021 pero esey no a tuma luga, den luna di juli ultimo minister Tjon durante un conferencia di prensa di Gobierno di Aruba, conhuntamente

cu representantenan di Vecchia Estates N.V. a firma e “Letter of Intent” pa e construccion di e edificio pa Family Justice Center. Cu e Letter of Intent aki, Gobierno di Aruba a haci un compromiso, cu unabes e edificio pa loke ta trata Family Justice Center, Jeugd en Zeden Politie y Bureau Slachtoffer Hulp keda cla, Gobierno di Aruba lo cuminsa huur e edificio aki, pa asina ubica e tres departamentonan aki hunto.

Den esaki, tambe a sigura cu a tene cuenta cu tur e diferente aspectonan cu ta rekeri ora ta trata partinan infrastructural especificamente pa e departamentonan aki. Pues den e “programma van eisen” a tene cuenta cu “Verhoorkamers”; “Kindvriendelijke ruimtes”; “Studio verhoor

kamer”; “Regie kamer”; “ophoudkamers verdachte”; “camera beveiliging”; “Intercom systeem”; “letsel ruimte forensisch arts”. Di e forma aki ta atene na tur e richtlijnen pa loke ta trata investigacion di casonan di abuso di mucha.

Manera ta conoci, den transcurso di aña pasa, a organisa e training “kindverhoor” pa e personal di JZP y tres psicologo cu ta sostene JZP den casonan mas dificil y complica y tambe den preparacion di menornan pa e verhoor. Banda di esaki a aumenta e cantidad di chercheurs na JZP pa nan tin un team completo a base di nan formatierapport y a obtene tur e materialnan electronico pa por instala esakinan den e verhoorruimte di JZP.

Tambe por bisa cu a train e cadena social y hudicial hunto cu e European Family Justice Center Alliance con pa reacciona miho posibel den casonan di abuso domestico severo y “zedenzaken” y tambe pa compronde miho e dinamica den e casonan aki.

Hunto cu Ministerio y Departamento di Salubridad Publico (DVG) a logra pa Aruba tin su propio dokter specialisando desde maart 2022 pa bira medico forensico pa Aruba. Mientrastanto tambe a logra pa contrata un medico forensico for di Hulanda desde 1 di december 2022. E desarojo aki tin bentaha y ta un logro pa cu e cadena hudicial, social y medico. Tambe por bisa cu a crea e contactonan y ta canando e caminda pa por bin cu e opleiding di recherche psycholoog pa tanto

Aruba como e otro islanan den reino.

A organisa tambe un e-learning training di AUGEO foundation pa 150 profesionalnan riba e tereno medico, e training nan ta specifico riba e area medico y ta trata e temanan entre otro “reconoce señalnan di maltrato cerca pashentnan” y “con pa dirigi combersacionnan complica ora di preocupacionnan pa cu señalnan di abuso/maltrato di como menor of adulto”.

Cu esaki, por bisa cu e trabanonan pa Family Justice Center ta avansa pa asina por keda cla proximamente, sigur un instancia cu ta sumamente importante pa Aruba pa loke ta trata e topico di abuso di mucha cu lamentablemente ta sigui tuma luga.

Aruba ta conmemora 100 aña di aviacion cu inauguracion di monumento di artista Gilbert Senchi

Ayera mainta Aruba a celebra su 100 aña di aniversario di aviacion. Durante un ceremonia oficial cu a tuma luga diabierna dia 18 di augustus mainta den presencia di Minister di Transporte Ursell Arends y CEO di Aeropuerto di Aruba Joost Meijs conhuntamente cu demas invitado a devela un arte publico riba Linear Park, net dilanti di Aruba Bank Camacuri.

E obra di arte ta crea pa Gilbert Senchi. E obra tin un total di 10 meter di altura y ta conmemora e aterisahe di e prome sea planes na Aruba dia 18 di augustus di aña 1923 y ta fungi como un milestone conmemorativo na honor di e 100 aña di aviacion na Aruba.

Durante e ceremonia di inauguracion a laga tur e invitadonan mira un video caminda a demostra e rikesa di historia di 100 aña di aviacion na Aruba, sigui pa e discurso di CEO di Aeropuerto di Aruba Joost Meijs, Minister di Transporte Ursell Arends y Deputy Director di Department of Civil Aviation Aruba (DCA) Anthony Kirchner. E discursonan a reconoce e contribucion cu aviacion di Aruba tin pa comunidad y economia local, ademá di enfatisa riba e importancia di preserva e patrimonio aeronautico a traves di instalacion di e arte publico cu recientemente a inaugura.

Den su palabranan, minister di Turismo Dangui Oduber a expresa su gradicimento pa e sector di aviacion ya cu sin aviacion no ta existi turismo, ni economia y menos trabou, pa e motibo aki nan ta celebra na grandi unda e historia di 100 aña pasa a cuminsa cu e aterisahe di e prome avion y Aruba a bin experenciando e evolucion y desaroyo di turismo y aviacion.

“Aruba ta un di e paisnan rond di mundo mas exitoso pa loka ta trata turismo unda aeropuerto cu a cuminsa na Paardenbaai, Oranjestad, tambe a desaroya y a evolucionar cu un miyon di bishitante pa aña, Aruba ta conecta cu 35 destinacion na nivel mundial y e conectividad ey nos ofrece un plataforma mundial di conexion y p’esey Aruba ta hopi exitoso, mi ta cu gradici na tur ex-minister di Turismo y ex-directornan

di aeropuerto, tur hende cu a traha den industria di turismo y aviacion pasobra danki na nan cu a laga un base nos ta cosechando awendia,” minister Oduber a bisa.

Manera ta conoci den ultimo añanan aeropuerto Reina Beatrix ta bin renobando nan espacio y segun minister Oduber a sigura, esey ta bay continua na unda na e momentonan aki ta tumando luga e proyecto Gateway 2030 cu un inversion di 140 miyon dollar pa brinda un miho servicio na e bishitantenan, amplia e cantidad di gate cu ta existi debi cu awor ta existi e problema di hopi demanda y aeropuerto a bira chikito pa e cantidad di bishitantenan cu ta bin Aruba.

E prome fase di e proyecto aki ta plania pa keda cla otro aña pa asina continua cu e di dos fase y pa fin di aña 2025 e proyecto lo keda completo pa bira e miho aeropuerto den Caribe, segun loke minister Oduber a expresa. Pa minister Oduber mester diversifica e mercado Mericano cu e mercado di mas grandi di Aruba pero tambe mester diversifica e mercado di Latino America na unda ya caba a cuminsa cu vuelonan di diferente parti di Colombia y awor ta den plannan un vuelo directo for di Brazil y Peru, cu ta destinacionnan atractivo y ta yuda cu e strategia cu nan kier implementa pa no depende solamente di e mercado Mericano.

Director adhunto di Departamento di Aviacion Civil a comenta cu e evento y e monumento inaugura ayera ta simbolisa e link entre aviacion cu arte, mas ainda ta representa, conmemora y marca historia di 100 aña di aviacion na Aruba.

“Ora ta papia di aviacion, nos ta pensa mesora riba avionnan cu ta yega y sali transportando personanan y carganan, principalmente turistanan pa Aruba cu ta hopi importante, durante e ultimo lunanan den cuadro di preparacion pa

e celebracion di 100 aña di aviacion, nos tur por a nota e importancia di aviacion pa nos turismo y nos economia, sinembargo, mi kier a para keto un rato riba factor humano ta e construccion personal di instancianan, sea directamente of indirectamente na aviacion, mi kier gradici tur e personanan cu a aporta y esnan cu ta aportando, pa nan dedicacion y trabou duro pa nos por a celebra awe e 100 aña aki,” el a bisa.

Ademá, Ronella Croes ken ta fungi como CEO di ATA a comenta cu nan ta hopi orguyoso di por conmemora e 100 aña di aviacion na Aruba y a enfoca riba aviacion su importancia cu ta nifica hopi unda sigur esey a keda refleha den temporada di pandemia di Covid-19 un momento unico y historico caminda Aruba a cera su frontera y eynan por a realisa di e impacto berdadero.

Croes tambe a sigura cu Aruba ta bon ekipa cu asiento aereo di aerolineanan cu tin e confiansa den Aruba y esey tambe ta un refleho di un trabou hopi duro.

Pa Aruba por desaroya mas su turismo, segun Croes a señala ta cu mester haci hopi mas pa promove un desaroyo duradero y esey pa nan ta nifica cu tin un balans entre e contribucion economico pero tambe tin hopi mira y bista riba accionnan concreto cu ta contribui na e calidad di bida di e ciudadanonan como tambe mester tin balans di proteccion di naturalesa y medio ambiente y di ultimo, nan mester zorg tambe cu e bishitante como experiencia, e puntonan aki ta describi con pa nan kieren un turismo duradero y tin hopi otro cos cu ta haciendo y cu mester sigui haci pa duna realse na esey, “mi ta kere esey e comunidad ta espera di nos tambe”, Croes a sigura.

Riba rednan social, ATA a señala cu nan ta orguyoso di por ta parti di e historia di aviacion di Aruba y seguramente di por a contribui na realisacion di e monumento di arte aki, un otro obra fantastico di e gran artista Gilbert Senchi. Senchi tabata ocupa riba e obra aki durante seis luna, trahando e modelo y dunando forma na e materialnan di brons y hero pa e obra di arte di 10 meter di

altura, tur esaki a sosode na su tayer di arte situa na Colombia. Despues el a welder y compila e estructura di 4.000 kilogram den un tayer local na San Nicolas. E altura di e obra di arte ta representa 10 decada di e historia di aviacion na Aruba, mientras cu e estatua di hero den forma di e rabo di un avion ta representa e futuro di aviacion y e replica di brons di e avion Curtiss-H16 riba e estructura ta rindi homenahe na e prome aterisahe na Aruba cu a sosode 100 aña pasa.

E develacion oficial di e obra di arte tabata den man di Minister di Finanzas y Cultura Xiomara Maduro, Minister di Turismo y Salud Publico Dangui Oduber, Minister di Transporte, Integridad, Naturalesa y Asuntonan di Adulto Mayor Ursell Arends, Anthony Kirchner, Joost Meijs y e sponsornan cu a

haci esaki posibel. E instalacion di e arte ta un regalo pa comunidad di Aruba y ta posibel danki na Aruba Airport Authority cu colaboracion di Gobierno di Aruba, AHATA, ANSA, ATA, De Wit Stores N.V., Dufry Aruba N.V., y One Happy Bar N.V. Despues cu a termina cu e ceremonia, a yama tur e empleadonan di AAA pa bin dilanti di e obra di arte pa saca un potret conmemorativo, tur e trahadonan di AAA tabata bisti cu un polo special pa e ocasion di celebracion di 100 aña di aviacion.

Un grupo chikito di mandatario, sponsor y invitado a reuni na Linear Park cerca di e luga caminda a construi e prome sitio di aterisahe oficial na aña 1935. Den e area aki, cu antes tabata yama Baca Morto, por topa cu e obra di arte net memey caminda tur hende por pasa mira.

CMMA a lansa su campaña di conscientisacion pa traficacion di hende “No Cay den Trampa”

Ayera mainta Centro di Coordinacion pa Traficacion di Hende y Contrabando di Hende Aruba (CMMA) a lansa oficialmente nan campaña di conscientisacion titula “No Cay den Trampa”. E campaña aki ta enfoca ariba conscientisacion pa hoben y mayor ta alerta ariba e peligernan cu plataforma online ta trece cune.

Angela Persad, Projectleider na CMMA a splica cu traficacion di hende ta un problema internacional compleho cu ta keda crece. E temponan moderno di tecnologia di awendia manera rednan social ta hunga un rol hopi grandi. Traficantenan di hende ta haya y explota hobennan fragil a traves di canalnan digital.

Hobennan ta pasa hopi tempo ariba rednan social y no ta wak semper e peligernan cu esaki por trece cune y pa mesun motibo ey nan ta fragil pa cay den man di traficantenan di hende.

El a indica cu pa mayoria hoben explotacion ta algo totalmente desconoci, un mundo scondi di cual hobennan tin tiki conocimiento, of cero conocimiento di dje.

“Pa e motibo aki e meta di e campaña ‘No cay den Trampa’ ta pa crea conscientisacion entre hobennan pa e peligernan di explotacion y nan comportacion online. Adicionalmente no solamente e hobennan, pero tambe nan mayornan, tin un rol hopi importante y den union nos ta purba di preveni traficacion di hende a traves di canalnan di digital,” Persad a remarca.

Minister di Enseñansa y Deporte, Endy Croes, tabata presenta den representacion di Minister di Husticia y Asuntonan Social, Rocco Tjon, cu no por tabata presente. Minister Croes a resalta cu e tema di traficacion di hende ta toca tambe e Ministerio di Enseñansa. “Centro di Coordinacion di Traficacion di Hende ta lansa awe un parti nobo di e plan di estudio di tema di traficacion di hende. Un campaña na unda e atencion ta wordo estableci ariba e seguridad di e hubentud online,” el a bisa.

El a splica cu hubentud ta un grupo hopi fragil pa cay den

e fenomeno di traficacion di hende online pa motibo di e aumento di uso di internet como medio di comunicacion durante e pandemia di COVID-19. Esaki a facilita e reclutamento y acercamento di traficantenan di hende, e asina yama ‘grooming’ y tambe e menasa cu ta bin di comparti informacion delicada y personal, manera potret y video.

Traficantenan di hende por haya acceso facil na victimanan online. E minister a remarca cu en general hende, tanto hoben como adulto, no semper ta tene na cuenta con peligroso e plataforman social online por ta of den ki manera nan por mantene nan mes sigur.

El a resalta cu a pesar cu en berdad internet ta un manera leuk pa mantene contacto cu famia y amigonan, traficantenan di hende ta haci uso di esaki y ta observa activamente online pa asina gara nan victimanan.

Minister Croes a sigui splica cu victimanan ta wordo recluta a traves di rednan social y plataforman di online dating unda cu informacion personal y detaye di localidad di e personanan ta directamente accesibel.

El a subraya cu abuso sexual y otro formanan di explotacion ta tuma luga virtualmente y potret y videonan ta wordo bendi na clientenan full rond mundo loke ta resulta den mas placa. Algun di e websitenan aki ta duna e oportunidad pa papia en bibe cu otro y victimanan por wordo explota via live streaming ariba mas website

y no tin limite di cuanto baha un video por wordo mal usa y mira ni tampoco door di cuanto hende.

“E ta hopi importante pa aki na Aruba nos brinda mas atencion pa e peligernan di internet. Por lo tanto no solamente e hubentud mester wordo informa, pero tambe nan mayornan. Como mayor bo kier haci tur cos posible pa mantene bo yiu sigur. Online esaki ta ainda un desafio,” el a enfatisa.

Desaroyo di tecnologia ta bayendo sumamente lihe y hopi biaha ta dificil pa sigui esaki. El a remarca cu comunicacion ta un parti grandi y importante pa mayornan, tambe ora cu ta trata e tema di seguridad online. El a agrega cu tin un biaha un mucha ta sinti su mes asina insegur of cu berguensa cu e no ta durf di papia di esey, e ora ey, el a resalta, ta importante pa mayornan nota e diferencia den comportacion di nan yiu.

“Nan ta actua di manera diferente cu normal? Nan ta mas modesto, keto of misterioso? Esaki por nifica cu algo no ta bon. Esaki kieren cu e ora tin un rol pa wordo interpreta pa e docente y trahado social di scol. Pues lora manga di camisa paso trabao tin. Mi ta gradici e Centro di Coordinacion di Traficacion di Hende y Contrabando di Hende Aruba (CMMA) pa tuma e iniciativa aki,” Minister Croes a finalisa.

Jeannette Richardson Baars, Coordinadora Nacional Contra Traficacion y Contrabando di Hende (CMMA) a menciona un cantidad di plataforman digital dis-

ponible pa hobennan, un cantidad impresionante, y esey ta solamente un parti chikito di tur e aplicacionnan digital cu ta existi.

El a remarca cu awendia hobennan ta interesa den un plataforma digital na unda nan por conecta cu nan amistadnan facilmente a traves di nan telefon. Sempel, rapido y cu djis primi un boton ta cla.

“Nan bida riba un telefon. Nan bida ta consisti di video y potretnan cu nan ta comparti cu otro. Nos mester siña mas atrobe di e mundo ey pasobra si nos no sa esaki, nos no por guia nos muchanan. Nos mester sa kico nan ta haci, nos mester sa kico nan por haci, nos mester sa pakico nan ta popular na e momento ey y nos mester sa tambe kico e problemanan por ta si nan no por maneha e plataforma manera debe ser,” el a enfatisa.

Richardson Baars a resalta cu

comunicacion digital, plataforma online y internet ta parti aworaki di e bida di mucha- y hobennan y e adultonan mester adapta na esaki.

Pa e motibo ey nos CMMA a inicia e campaña aki pasobra nan a wak cu tin un peliger grandi pa cu esaki y nan kier pa bira mucho laat. El a remarca cu ta importante pa papia antes cu e hobennan como mayor, como docente, como trahado social, tur hende cu tin contacto cu un hoben mester papia cune. “Comunicacion mester bira personal atrobe, no solamente digital,” el a señala.

Cu e campaña CMMA kier visualisa e risiconan cu tin. E ta bay tocante con facil e ta pa un traficante di persona crea contacto cu un mucha, con facil e ta pa bira amigo, con facil e ta pa convence nan cu nan mester comparti potret y video pasobra nan ta amigo y nada no por pasa, pero ta juist eynan ta unda e riesgo ta pa explotacion

“Nos ta spera cu e campaña aki por habri wowo un biaha mas di tur hende y cu tanto mucha, hoben, mayor, hende na scol, docente, hende di iglesia, clubnan hubenil, tur hende ta wak e comportacion di e hobennan, pasobra eynan bo por ripara cu algo no ta bon,” Richardson Baars a finalisa.

Pa mas informacion por bishita e website di CMMA y e campaña ‘No Cay den Trampa’ ta disponible caba online ariba e plataforman social Facebook y Instagram y pa e hobennan ariba Tik Tok tambe.

Editor

Caribbean Speed Printers N.V.
Aruba Bank N.V. Acc. #332668
Caribbean Mercantile Bank N.V.
Acc. #23951903
RBC Royal Bank Acc. #13307728

Operations Manager

Mariette Engelhart

Redaccion

noticia@bondia.com

Pilar Flores (hefe di redaccion)
Angenette Figueero (closer editor)
Leo Maduro
Andreina Morillo
Raisa Montilla
Oriana Geerman

Ehecutivo di Benta

sulaika.croes@cspnv.com

Sulaika Croes

Aviso y Arte

Sandra Loefstop

Lisa Tromp

Departamento Digital

Juan Luis Pinto

Administracion

accounting@bondia.com

Martha Arteta de Ariza

Distribucion

Jenny Kelly

Coleccion

Evelinda de Cuba - Tromp

Pre Press

Luis Fernando Arenas (Hefe)
Pablo Libre

Press

Roland Schenker (Hefe)
Omar Ramirez
Martin Boekhoudt
Francis Dirks

Colaboracion

Associated Press
Ret Karibense
Data Key

Afiliacion

Sociedad Interamerica
di Prensa (SIP)

DIRECCION

Adres: Weststraat #22
Tel: 582-7800

Email: noticia@bondia.com
aviso@bondia.com
info@bondia.com

Website: www.bondia.com
Facebook: @bondianoticia
Instagram: bondiaaruba

BON DIA ARUBA ta un corant
redacta y imprimi na Aruba y ta
obenibel di dialuna te cu diasabra.
Ningun contenido por wordo reproduci
sin permiso di editor.

Editorial

Mester elimina visa... Y introduci amnistia...?

E siman aki nos a publica e noticia cu comerciantenan Venezolano ta pidi gobierno di e islanan (Aruba, Corsou, Bonaire) pa kita e exigencia di visa pa facilita nan pa por haci negoshi aki. E ta parece un peticion bastante aceptable, pero lo mester analiza e asunto aki den un cuadro un poco mas amplio. Ta logico cu e comerciantenan aki, principalmente di e teritorionan Venezolano mas cerca nos, ta mira nan interes economico personal promer cu tur cos, pero como pais nos, y Reino Hulandes, tin otro interes pa pone den balanza promer cu ta tuma un paso asina. Un di e interesnan mas importante pa contempla ta nos seguridad den tur sentido. Esey ta encera e vigilancia na nos costa y na tur nos puntonan di entrada for di exterior. Y, por ta cu e comerciantenan aki no por yuda, pero nan lo mester realiza cu nan ta ciudadano di e pais cu mas problema ta representa te awe riba nos continente. Ademá, e problemanan na e pais cu ta desborda den direccion di nan bisiñanan, entre nan nos mes tambe, no ta birando menos grave. E manera con e regimen Chavista ta trata e otro forzanan politico cu ta desea di participa na eleccion presidencial proximamente, y na e otro eleccionnan tambe, ta duna poco speranza cu algo ta bay mehora pa para e fluho di persona cu ta bandona e pais. Esey ta significa cu nos mester keda tene cuenta cu e realidad cu nos por keda haya mas migrante, legal o ilegal, cu ta bin complica e situacion economico y social aki.

Un di e problemanan cu nos mester enfrenta ta e presencia di miles di persona indocumenta, cu pa un parti chikito so a pidi e status di refugiado. Sin embargo, nos ta haya cu den publicidad ta duna e impresion cu ta trata di 'migrante' cu tur merece e mesun trato. Ta importante pa nos comprende bon con e situacion ta y kico ta e reglanan di nos mes y esunnan internacional cu nos mester respeta y aplica den cada caso. Manera bisa caba, ta un parti chikito di e 'migrantenan' a pidi y a haya e status di refugiado oficial. E otronan ta keda persona indocumenta cu en principio no tin nada ta haci na Aruba. Sin embargo, esey no ta implica cu nan no tin derecho. E mero hecho cu un pais tin hende indocumenta den su teritorio, ta bo mes ta keda responsable pa e situacion ey. Si bo no ta desea nan den bo teritorio, anto bo mester expulsa nan, asina simple, en principio. Kico ta e derechonan anto? Pasobra abo, e estado/gobierno di e pais, ta tolera nan den bo pais, e prueba di esey ta cu nan t'ey obviamente, ta haci cu bo mester cumpli cu cierto regla internacional. Por ehemplo, ora nan

bira malo, ta humanamente imposible pa nenga un persona e tratamiento medico adecua; y ken ta paga esey? No AZV, sino gobierno di e pais aki. Si acaso nan ta obliga AZV paga toch, esey por ser considera un 'voorschot' cu e fondo mester haya back despues. Nan yiunan, si nan tin nan aki, ta obliga pa tratado internacional pa haya educacion mescos tur ciudadano di e pais mes. Esey no ta duna e mayornan extra derecho; dia nan keda expulsa e yiunan ta sali hunto cu nan.

Amnistia?

Mirando e situacion di un grupo asina grandi presente caba, y e obvio necesidad di haya mas trahador for di exterior, ministro encarga cu Labor y Integracion a cuminsa cu un tipo di 'masahe' tocante un amnistia, sin cu ta usa e palabra mes. E problema cu nos ta mira surgiendo ta cu ta bay hiba un maneho 'de facto' di amnistia pa migrante Venezolano, sin cu ta cana e debido proceso pa esaki. Den nos vision, un decision asina grandi ta requeri por lo menos dos asunto: uno, parlamento lo mester dicidi den e asunto aki, cu probablemente ta requeri un cambio di e Ordenanza di Admision y Expulsion, o un otro manera, como por ehemplo un ley special temporal. Dos, Reino Hulandes tambe tin algo di bisa den e asunto aki, y pakico? Pasobra legalizacion di un grupo grandi di migrante despues di tempo ta conduci na un grupo grandi cu ta bira eligible pa adquiri nacionalidad Hulandes. Y, nacionalidad no ta un asunto di Aruba sino di Reino. Nos tur sa cu awendia ni e pasaporte mes no ta prepara aki, ademá di e proceso di peticion y otorgamento, tur cos ta asunto di Hulanda.

Naturalmente nos por haya e critica di ta aparenta anti-stranhero o anti-Venezolano. Esey ta absolutamente no ta asina, nos ta consciente di e hecho cu e hendenan ta aki, cu nos como pais ta responsable, pero mescos ta exigi conducta segun ley di nos propio hende, nos mester atende e asunto di miles di stranhero indocumenta cu e cautela, pero tambe e firmeza y claridad legal cu e caso ta requeri. Pa bolbe anto na e asunto di e regimen actual y e clima politico na e pais ey; nos realmente no debe e regimen di Nicolas Maduro ningun favor. Pa colmo, ta nan mes a cera frontera na 2019 y nos tin basta aña ta atende nos asuntunan sin mester di relacion comercial ni economico cu nan. Simplemente nos mester pone nos interesnan na promer lugar, y interes economico di un manyen di comerciante stranhero no por tuma promer plano.

E evento di benta di auto di mas grandi di Aruba t'ey bek! **Aruba Bank MEGA Car Sales Event – The Return**

Aruba Bank a lansa su campaña di benta di auto, e campaña cu tur hende interesa den un auto nobo ta warda p'e. E campaña aki ta esun di mas grandi di Aruba "MEGA The Return Car Sales Event".

For di awe mes por bishita www.arubabank.com/mega2023 of pasa na bo car of motorcycle dealer di preferencia, pa selecciona bo auto, cu opcion pa cuminsa paga na maart 2024.

E gran evento di MEGA The Return lo tuma lugar diasabra, 2 di september 2023 ariba e Parking Lot di Aruba Bank Camacuri, lo ofrece disponibilidad di TUR Car

y Motorcycle Dealers local, Aruba Bank su representantenan den Prestamo di Auto lo ta presenta cu on-the-spot approval, cuminsando for di 6'or di atardi pa 9'or di anochi.

Cumpra bo auto of motorcycle cu un prestamo di Aruba Bank, cu "0" downpayment y un termino di pago cu por bay te cu 7 aña dependiendo di e suma di e prestamo. Tur esaki combina cu un interes atractivo di solamente 5.00% - 5.25% (interes efectivo ta varia entre 5.12% - 5.37%). Durante e periodo august 21 – september 2, 2023, e cliente tin e opcion pa cumpra awor y cuminsa paga na maart 2024. Tin posibilidad tambe

di ricibi descuento ariba seguro di auto, y hopi mas.

Ademas di e gran oferta aki, cliente cu nan prestamo a wordo aproba durante e periodo di campaña 21 augustus 2023 – 2 di september 2023, automaticamente ta participa pa GANA AWG 10.000,- of AWG 5.000,- di descuento ariba nan Prestamo di Auto.

Bishita www.arubabank.com/mega2023 pa tur informacion di e campaña di MEGA The Return. Sigui nos ariba nos Facebook page: <https://www.facebook.com/Arubabank/> y Instagram @Aruba Bank N.V. pa keda bon informa di tur detayes di e MEGA evento – MEGA The Return.

Asina bon Nos Papiamento ta...?

Palabra y expresion Hulandes adopta y adapta den nos idioma

Den nos edicion di e siman aki nos ta bay na un tereno cu ta presente semper, pero no ta sali dilanti mesora ora nos ta pensa riba o ta discuti aspecto di nos idioma nacional. Ta trata di e hecho cu den nos comunicacion di tur dia nos ta haci hopi mas uso di Hulandes cu nos ta kere. Naturalmente nos promer pensamiento semper ta tocante e palabranan cu nos a hereda di Hulandes, cu ta bastante pero no di e nivel di e herencia Portugues/Español. Pero den e caso aki nos ta bay riba otro aspecto: cuanto nos a hereda di Hulandes den nos forma di expresa, cierto expresion cu nos a adapta cu originalmente a bin di Hulandes, por ehemplo?

'Bin na remarca pa': 'in aanmerking komen voor'. Esaki segun nos opinion ta un expresion Hulandes cu nos a 'adopta' y a traha un sustantivo cu ta zona Latino/Español di nos mes, cu ta banda di e verbo cu nos conoce ('remarca'). Esaki a bira e sustantivo 'remarca' o 'remarque' cu no ta bin di Español! Kico ta e caso? Español conoce en berdad e verbo 'remarcar' pero no un sustantivo 'remarca', o 'remarque', o algo parecido. Esaki anto ta un palabra enteramente di 'fabricacion local'... Na Español e equivalente di e expresion Hulandes 'in aanmerking komen' ta 'ser eligible' o 'admisible' o 'poder ser considerado', tambe 'tener derecho a', dependiendo di e contexto concreto. Ojo: e expresion 'aanmerking(en) maken'; tin otro contenido y ta ser traduci na Español como 'criticar'; 'hacer objeciones'. Na bon Papiamento bin na remarca ta exactamente esaki: ser eligible o tin derecho riba algo segun e criterionan stipula; por ehemplo un areglo gubernamental pa cual bo ta cualifica si of no.

Papiando di influencia Hulandes, aki mes nos a caba di menciona uno: 'tin derecho riba' ta un traduccion literal di Hulandes: 'recht hebben op'. Na Español manera menciona aki riba, esey lo ta 'tener derecho a'. No ta straño cu mayoria di caso asina unda nos a adopta un expresion Hulandes, aunke nos a 'Hispaniza' e palabra mes, ta bin di e Hulandes relaciona cu gobernacion, pasobra ey ta unda e encuentro cu e idioma aki a tuma lugar mas tanto. Pero tin mas, manera e expresion: 'Mi ta mustra bo riba bo eror'. Esaki tambe ta parce nos literalmente e expresion 'Ik wijs je op je fout'. Sin embargo, no semper nos ta traduci e palabra adopta pa su - supuesto - equivalente na Español. Esaki ta e caso cu e palabra 'over' cu aparte di e relacion cu Hulandes, posiblemente ta relaciona tambe cu e herencia di Ingles. Por ehemplo nos ta papia, den cuadro di scol, di 'bay over' y 'keda sinta'. Dicon den un caso a traduci henter e expresion (keda sinta) mientras cu e otro (bay over), si a keda mitar Hulandes? Esey lo keda pa duda eterno pasobra probablemente esey tabata e escogencia individual di e promer personanan cu a haci uso di esaki, sin considera mayor criterio, pasobra ora ta trata di un idioma mayoritariamente papia y no skirbi, esey ta e proceso. Den e caso aki ademas sin duda algun e expresionnan aki ta bin di Hulandes pasobra nan ta expresion unico cu no tin un traduccion literal den ningun otro idioma cu nos conoce. Di fecha mas reciente ta e adopcion di palabra manera e famoso presupuesto 'supletorio' cu a keda introduci desde cu nos tin un parlamento cu ta trata tal tipo di presupuesto. Den un anterior edicion nos a yega di cuestiona caba e existencia di e 'traduccion' textual pero innecesario aki di e palabra Hulandes 'suppletoire'. E motibo ta cu ya nos idioma conoce caba varios palabra cu ta cubri e significado di 'suppletoire' perfectamente: 'complementario' o 'suplementario'. E palabra nobo den Papiamento a surgi anto a base di, laga nos yam'e asina, e falta di animo di nos parlamentarionan pa busca e traduccion corecto pa loke ta un 'suppletoire begroting'. E palabra Hulandes mas conoci y mas usa adopta di Hulandes ta e conocido 'wordo', o 'worde' cu ta aparece practicamente den cada frase pronuncia awendia. Pero esey tabata tema caba di e column aki. Tambe ta di uso diario e palabra 'door' cu ta competi cu e 'pa' (para) hereda di Portugues y Español. Den e contexto aki e 'pa' ta representa sin embargo e 'por' di e dos idiomanan ruman ey.

Cuminsando cu 4 florin, bo por gana e suma grandi aki

Afl. 400.000,-

Obtenibel na cualkier rebendado di Lotto.

sorteo ta awe nochi 7:45 pm

HUNGA AWO

Bacteria “comedo di cuero” ta mata tres na New York y Connecticut

(LiveScience)—Tres hende na New York y Connecticut a muri recien for di un infeccion bacterial “comedo di cuero”, segun oficialnan di salud a anuncia.

E infeccion ta causa pa un bacterium yama *Vibrio vulnificus*, cual ta biba den awanan salo. E microbio y su primo den e gene *Vibrio* ta aparece mas frecuente entre mei y october. Hende por haya contacto cu e bacteria ora nan landa cu heridanan habri of ora nan come animalnan di cocolishi, manera oyster.

Pero mientras cu un docena di especie di *Vibrio* por

causa malestar relativamente light den humano, solamente *V. vulnificus* por causa infeccionnan severo cu por resulta cu e bacteria ta come e cuero di e herida habri. Medicamente conoci fasciitis necrosante, infeccionnan asina ta causa cu e cuero rond di e herida ta cuminsa muri. Un calculacion di 1 den 5 hende infecta cu e bacterium ta muri, frecuentemente dentro di un of dos dia despues di infeccion, CDC ta adverti.

Den un declaracion publica diaranson, oficialnan di salud na New York a anuncia cu *V. vulnificus* a ser identifica den un persona recien fayecido for di Suffolk County na Long Island. E morto di e residente aki ta sigui tres infeccion di *V. vulnificus* cu a ser reporta recien na Connecticut. Entre 1 y 28 di juli, e Departamento di Salud Publico na Connecticut a haya notificacion di tres infeccion den residente entre 60 pa 80 aña di edad. Tur tres

hende a ser hospitalisa, y desde diamars, dos a muri, segun Associated Press a reporta.

E departamento a reporta cu dos di e casonan na Connecticut a resulta for di individualnan landando cu heridanan habri den e awanan salo di Long Island Sound,

un curpa di awa situa entre Connecticut y New York. E tercer caso tabata conecta na e persona consumiendo oyster curu na un establecimiento pafo di e estado; e oysternan no a ser cultiva for di Long Island Sound.

Pa preveni infeccion di *Vibrio*, hendenan cu heridanan of piercing/tattoo recien haci mester preveni cu nan drenta den e awanan sali riba costa, of cubri nan heridanan cu tipnan waterproof, segun e departamento di New York a conseha. Esnan cu sistemanan di inmunun zwak mester preveni di come seafood curu.

Hulanda:

Ningun pashent di Covid-19 den ICU pa prome biaha desde cu e pandemia a cuminsa

(NLTimes)—No tin mas pashent cu Covid-19 den e unitnan di cuidu intenso (ICU) na hospitalnan Hulandes. Esaki ta marca e prome biaha cu no tin pashent di Covid-19 den ICU desde februari 2020, ora e coronavirus a ser identifica pa prome biaha na Hulanda.

Durante e pik di e pandemia, durante e prome ola na april 2020, e ICU nan a admiti mas cu 1.400 pashent di Covid-19. Cuido medico regular na Hulanda a tranca como resultado. E unico dos pashent den cuidu intensivo cu e malesa diahuebs atardi no ser lista den ICU un dia siguiente. Ainda no ta cla si esey ta pa via cu nan condicion a mehora, of paso nan a fayece.

Cifranan di pashent ta ser evalua un bes pa dia, pues e falta di pashent den ICU ta solamente un “snapshot”,

segun e Centro Nacional di Coordinacion pa e Distribucion di Pashent (LCPS) a subraya. Por ta cu un hende a ser transferi di un otro camber pa ICU.

E cifra tambe ta ofrece ningun garantia pa e futuro,

como cu nivel di pashent por cambia. E entrada di pashent nobo den cambernan di cuidu regular a aumenta un tiki den e ultimo simannan, probablemente debi na e aparicion di un sub-variante nobo di coronavirus. Na comienso di e luna aki,

aproximadamente 70 pashent cu e malesa di coronavirus tabata den un camber di cuidu regular. Desde e tempo ey, e cifra a aumenta cu mas di 70. E plamamento di coronavirus ta controla awo por medio di midi e cantidad di particula descubri den e siste-

ma di riool. Tambe tabatin un aumenta den e cifranan aki den e ultimo simannan. Esaki por indica cu mas hende ta infecta cu e virus. Ta dificil pa ta sigur si esaki ta e caso, pasobra e programa di test pa coronavirus den scala grandi a caba.

Corsou: Charla riba mercado laboral inclusivo

Lo explora enfokenan nobo

Na un momento di reflexion mundial riba inclusion di mercado laboral, Corsou ta prepara pa dal un paso importante. Un charla, cu lo tuma luga diahuebs 31 di augustus proximo den auditorio di Universidad di Corsou (UoC) ta priminti di explora den profundidad e tema aki, bou di e titulo: ‘Promoviendo un mercado laboral inclusivo na Corsou: explorando enfokenan nobo’.

E charla aki, cu ta un iniciativa di Organizacion Internacional di Trabou (ILO), Consejo Social Eco-

nomico di Corsou (SER), UoC, Alto Comisariado di Nacionnan Uni pa Refugiadonan (UNHCR) y Human Rights Defense Curaçao (HRDC), lo brinda un foro pa interesadonan sigui amplia riba e tema.

John Bliet, cu ta un distinguido miembro di e ekipo di trabou decente di e oficina di ILO pa e region di Caribe, lo ta e orado principal. Ta spera cu su ideanan y analisis riba igualdad di oportunidad lo guia un debate fructifero y

reflexivo.

E charla aki ta yega na un momento critico caminda tin tension mundial pa exclusividad riba mercadonan laboral. E evento aki, cu lo tuma luga di 09:00 pa 13:00, lo ofrece un plataforma pa reflexiona riba integracion di e coriente global aki den e contexto specifico di Corsou.

E idioma di trabou lo ta Ingles, pero tin e posibilidad di interveni na Papiamentu of Hulandes, loke ta haci e evento aki uno relevante tanto riba escala local como internacional. E organisadonan ta aspira un dialogo divorcio, animando e participantenan pa explora reto- y oportuni-

dadnan pa sigui promove un mercado laboral inclusivo.

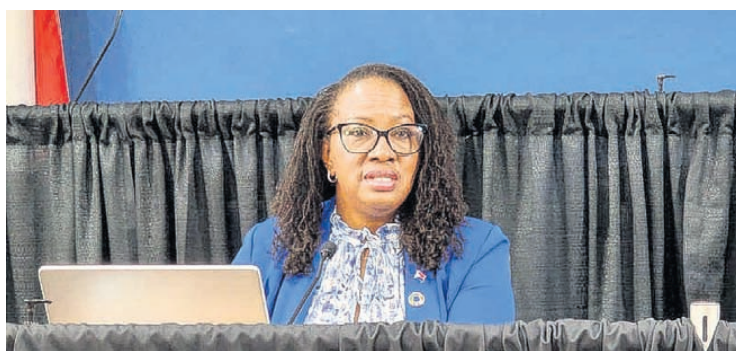
E evento aki lo representa mas cu un mero ehercicio academico. E lo ta un paso concreto den sigui fortalece y promove un vision integral pa Corsou, teniendo na cuenta e dinamica local y e panorama internacional mas amplio. Interesadonan den e charla por tuma contacto via inclusiv-elabormarkets@gmail.com pa mas informacion. E charla ta promete di aporta na esfuersonan pa sigui desfigura mercado laboral di Corsou, haciendo esaki mas accesibel y creando oportunidadnan nobo pa tur cu ta habita e isla. Potret di Curacao.nu.

Sint Maarten:

Fecha di eleccion ta poni, pero mester feedback prome cu anuncio

(TheDailyHerald)—Prome Minister di Sint Maarten, Silveria Jacobs, a bisa diaranson cu e fecha di eleccion ta vast, pero a indica cu e mester feedback for di e ‘Main Voting Bureau’ prome cu e fecha por ser anuncia.

“Net ayera mi a papia cu e hefe di e Main Voting Bureau, ken a bisa cu el a re-

gresu y cu e lo duna su contesta lo mas pronto posibel.

Ora nos tin esey, nos mester pone otro aspecto relata cu e eleccionnan den luga, cu ta cu otro Ministerionan. No tin ningun motibo pa warda, pero mi mester tin e input di stakeholders—e Main Voting Bureau ta un stakeholder hopi importante y nan a priminti pa duna nan contesta lo mas pronto posibel.”

Ora a puntra si e fecha no por

ser publica como cu esaki a ser dicidi caba, Jacobs a bisa: “Ora mi bisa e ta poni, mi ta haya un consejo for di e Departamento di Asunto Legal di ki ora nan ta pensa ta e miho momento. E Departamento di Registro Civil pa hunga un rol, pero e Main Voting Bureau mester contesta cu e fecha en berdad ta corecto.”

UoC ta implementa recomendacionnan for di evaluacion riba base critico

(CuracaoChronicle)—E Universidad di Corsou (UoC) ta activamente participando den e mehoracion di calidad di educacion cu e ta ofrece. Desde e publicacion di e rapport di evaluacion riba base critico, UoC a inicia un proceso pa formula un plan pa eleva standardnan

educacional.

Esaki a ser anuncia pa e rector magnificus durante un conferencia di prensa organisa ayera diahuebs atardi. E plan di desaroyo y crecimiento lo pronto ser presenta na personal, cual ta permiti pa nan contribui nan idea- y sugerencianan.

Ademas, UoC a implementa varios medida di mehoracion caba. Por ehempel, desde 1 di april, un team di maneho a ser estableci pa asumi cierto responsabilidad di e rector. Adicionalmente, cuminsando for di e proximo aña academico, miembronan di facultad lo tin e oportunidad pa

Peticion pa aprobacion di un plan di parcelacion na Hooiberg conforme art. 33 di e Ordenanza di desaroyo teritorial (LRO). E concepto di e plan di parcelacion ta poni pa inspeccion publico na DIP, Sabana Blanco 68, cu reserva di tur derecho cu cambianan por wordo hasi na e parcelacion, durante un luna desde dia 21 augustus 2023 durante oranan di trabao. Tambe e plan por wordo mira riba www.dip.aw. Interesadonan por entrega te cu un luna despues di e termino aki nan punto di bista por escrito tocante e concepto di e plan di parcelacion serca Ministro di Desaroyo Teritorial, Infraestructura y Medio Ambiente pa medio di e director di DIP.

Peticion pa aprobacion di un plan di parcelacion na Savaneta conforme art. 33 di e Ordenanza di desaroyo teritorial (LRO). E concepto di e plan di parcelacion ta poni pa inspeccion publico na DIP, Sabana Blanco 68, cu reserva di tur derecho cu cambianan por wordo hasi na e parcelacion, durante un luna desde dia 21 augustus 2023 durante oranan di trabao. Tambe e plan por wordo mira riba www.dip.aw. Interesadonan por entrega te cu un luna despues di e termino aki nan punto di bista por escrito tocante e concepto di e plan di parcelacion serca Ministro di Desaroyo Teritorial, Infraestructura y Medio Ambiente pa medio di e director di DIP.

participa den sesion di entrenamiento diseña pa mehoran nan habilidadnan.

E universidad tambe ta determina pa crea transparencia y adresa deficitnan financiero.

Like
us on
Facebook

facebook.com/bondianoticia

Lider nobo di VVD no ta descarta traha cu Geert Wilders y PVV

(NLTimes) – Lider nobo di VVD, Dilan Yesilgoz-Zegerius no a descarta traha cu e partido di ultra-derecha PVV. El a bisa periodistanan ayera cu e ta tene e porta habri pa cooperacion cu partido di Geert Wilders, segun NOS ta reporta.

Minister saliente di Husticia y lider nobo di VVD, Yesilgoz tin plan pa warda pa e programa di eleccion di PVV, despues di cual e votadornan ta bay dicidi. “Mi mester wak kico Sr. Wilders ta bin cune awo,” el a comenta. Yesilgoz a resalta cu tiki despues di caida di e Gabinete, Wilders a papia di un comienso nobo. “Lag’e mas tanto bin cu su plannan,” Yesilgoz a bisa. “E ora, e pregunta ta si e ta participando constructivamente den dis-

cusionnan of si e ta poniendo su mes un banda.”

E lider nobo di VVD por hasta retrasa e discusionnan te despues di resultadonan di eleccion. “E votadornan ta tuma e prome stap,” Yesilgoz a bisa. E ta considera cu e debate ta mas tanto “cos di Den Haag.” “Mi preocupacion principal ta ken ta sinta na mesa y cu cua intencion,” el a agrega.

Yesilgoz a bira lider nobo di VVD oficialmente dialuna ultimo. Su posicion ta marca un diferencia di posicion di Rutte, kende a rechasa e idea di un gobierno di coalicion cu PVV pa diesun aña. E prome gabinete Rutte na 2010 a depende riba PVV pa confiansa y suministro pa sigura un mayoria. Sinembargo, a collapse na 2012 ora

Wilders a oponer medidanan nobo di austeridad.

Prome cu eleccion di 2017, Rutte a declara cu pa cualkier cooperacion potencial, Wilders mester a rechasa su comentario di “menos Marrocano.” Na 2018 el a admiti cu colabora cu PVV den su prome gabinete tabata e eror mas grandi di su carera.

Yesilgoz a critica e comentario di “menos Marrocano” di Wilders na 2014. “Pero mi kier enfoca riba futuro,” el a bisa ayera.

A pesar di tension den gabinete den pasado, Wilders a expresa disponibilidad pa colabora cu VVD despues di caida di e gabinete. “Nos mester move mas leu cu nos ego,” el a bisa. Prome minister saliente,

Mark Rutte, durante su conferencia di prensa semanal a expresa sosten completo pa

e direccion nobo di Yesilgoz. “Tempo ta move bay dilanti,” el a observa.

(NLTimes) – Aeropuerto di Schiphol a anuncia plan pa cumpra 30 aparato pa hisa maleta cu e trahadornan por usa pa reduci e peso fisico di nan trabao. A test e ekipo na e aeropuerto desde juni despues di critica constante to-

cante e falta di herment disponible pa mehora condicion pa e trahadornan.

E anuncio diabierna ta referi na un ekipo yama “Transfer Belt from Power Stow”, bisando cu tabata diseña

Schiphol ta busca pa mehora condicionnan laboral cu ekipo nobo pa hisa maleta

specificamente pa descarga ekipahe di pasaheronan di conexion pero tambe por us’e pa maleta di tur pasahero di yegada.

Dos luna pasa, Inspectorado di Labor a menasa di duna boet na seis compania di maneho di ekipahe operando na e aeropuerto pa no haci suficiente pa duna asistencia y alivio na e trahadornan. Ta spera cu e multanan lo a alcanza 65mil euro pa luna. E mesun luna, Schiphol a bisa cu tabata bezig ta test un cantidad di diferente aparato pa hisa maleta, incluyendo un

robot di compania Aviapartner.

E compra di e aparatonan anuncia ayera a ser haci rapidamente pasobra e personal tabata hopi positivo durante e test, segun CEO di Schiphol, Ruud Sondag.

Pa april 2024, tur lugar di trabao di maneho di maleta lo tin un pida di ekipo cu por usa pa yuda hisa maleta. Esaki ta inclui adkision di 19 robot, un plan anuncia na juli. Tambe ta test varios otro solucion.

Personal cu ta carga maleta a expresa malcontento na e aeropuerto pa hopi tempo, cu esnan trahando pa KLM hasta haciendo un welga na comienso di e vakantie na april/mei di aña pasa. Esaki a resulta den rijnan masivo, y oranan di espera, un situacion cu a continua durante henter e aña.

Hasta e aña aki e trahadornan a keda malcontento, y tabatin rumor cu tabata considerando accionnan laboral pa forsa management pa duna miho salario mientras ta reduci presion laboral.

Sospechoso Hulandes den dobel homicidio na Italia a keda aresta despues di dos dia di persecusion

(NLTimes) – Autoridadnan Italiano a aresta Sacha C., un Hulandes di 21 aña di edad, despues di un buskeda di dos dia den e boske rond di e pueblo di Montaldo na Mondovi, segun provincia di Cuneo a anuncia.

C. ta acusa di hinca su tata, Chain-Fa y un amigo di famia, Lambertus ter Horst na un cas den e pueblo riba diaranson y despues huy den e boske di Val Corsaglia.

A detene e sospechoso na e kapel chikito di San Bernardino den e boske cerca di Pamparato, segun Emiliano Negro, un lider politico regional. Un grupo di experto den mision di buskeda den e area a mira e sospechoso

prome na un benchi pafu di e kapel. Tres agente a tum’e den custodia sin incidente. E provincia a anuncia e aresto pa 10:30am ayera.

“Escencialmente nos ta contento cu e captura aki, y pa nos, e ta e fin di un pesadiya breve,” segun Giovanni Balbo, alcalde di Montaldo di Mondovi.

E Carabinieri, forsa di polis militar Italiano, a aresta C. Den boske despues cu soldadnan a rondona e area den ultimo oranan. E area ta como 12km directamente for di e escena di e asenatonan, maske un ruta mas complica lo tabata necesario pa yega e kapel.

A hiba C. Na un hospital den e area pa un screening di toxicologia.

Candidatonan faborito pa eleccion presidencial na Ecuador mañan 20 di augustus

(France24) – Marca pa e asesinato di e candidato Fernando Villavicencio y un crisis di seguridad, mañan 20 di augustus ta bay tuma luga eleccion na Ecuador den un ambiente di tension.

Segun encuestanan publica hasta 10 di augustus ultimo, e ultimo dia pa e publicacion di encuestanan autorisa, Luisa Gonzalez di e partido di ex-presidente Rafael Correa, ta e candidato faborito cu mas di 30% di intencion di voto.

Ta e unico muhe candidato, abogado y ex-diputado cu ta presenta su mes como candidato cu experiencia na Gobierno ken den un debate a destaca e politica social di Rafael Correa ken ta bay ta un di su principal asesor, manera el a sigura.

Sinembargo, encuestanan

tambe ta marca un porcentahe halto di indecision entre e poblacion. Analistanan ta coincidi cu e ultimo sucesonan violento a faborece e candidatura di candidatonan cu ta priminti “man duro” contra narcotrafico: ex-presidente Otto Sonnenholzner un economista cu a cherce su funcion di vice-presidente den gobierno di Lenin Moreno, den su campaña e ta propone un plan pa protege e dolarisacion.

E empresario y ex-soldaat Jan Boric conoci como “Rambo Ecuatoriano” ta indica cu seguridad ta e punto principal y ta priminti man duro contra violencia y narcotrafico.

Yaku Perez ta unico candidato indigena entre e otro, esaki ta su di dos campaña electoral, despues cu a keda den e di tres luga na eleccion di

aña 2021, ta un abogado den derecho ambiental y derecho penal di origen Quechua y ta lider di e comunidad di pueblonan originario defendiendo su politica como “ecosocial” y un alternativa di derecha.

Consejo Nacional Electoral (CNE) diaranson ultimo

a certifica e candidatura di Christian Zurita, un periodista di investigacion designa como sucesor di Fernando Villavicencio na e partido Construye, ken tabata compañero di Villavicencio y a dicidi di honra e plannan y politica di su predecesor.

Eleccion anticipa ta e resulta-

do di e mecanismo constitucional di “muerte Cruzada,” activa pa e presidente actual Guillermo Lasso, e mandatario a activ’e cu e fin di evita e voto di su destitucion na Asamblea, cu a keda disolvi. E duo ganado lo tin e responsabilidad di caba e periodo 2021-2025, asumiendo un aña y mey di mandato.

Bolivia a bira aliado militar y nuclear di Rusia

(Infobae) – Comandantenan di forsa arma di Rusia, Bolivia y Venezuela a reuni e siman aki na Moscu pa duna e ultimo detayenan di un aliansa cu ni parlamento ni ciudadanonan Boliviano tin conocimiento di dje.

E reunion a tuma luga un siman despues cu gobierno Boliviano a admiti di a firma cu Iran un acuerdo di “mantencion preventivo y correctivo,” ademas di control fronteriso y uso di drone, similar na e cual e pais musulman tin cu Venezuela, Nicaragua y Cuba.

Nan a reuni 16 di augustus

ultimo pa motibo di e foro internacional Army 2023, na parke Patriot di ehercito Rusiano na Moscu, general Alexandr Fomin, vice-minister di Defensa, cu e general Hugo Eduardo Arandia, comandante di forsa arma di Bolivia y ambos a ratifica “e disposicion mutuo di profundisa e dialogo y interaccion practico, cu e fin di haci actividadnan conhunto di interes mutuo.”

Fomin a reuni caba cu e general Renier Enrique Urbaz, comandante di forsa arma Venezolano pa trata “temanan actual di cooperacion militar y tecnico-militar entre Rusia y Venezuela, marcando e fu-

turo pasonan pa su desaroyo.”

E hecho aki a coincidi cu e yegada di e prome carga di e reactor nuclear cu Rusia a di-

cidi di manda pa Bolivia y cu lo instala na El Alto di La Paz. Esaki ta un reactor nuclear Boliviano unico debi cu ta ubica na mas di 4.000 meter

di altura riba nivel di lama segun e funcionario Hortensia Jimenez a sigura. E costo di e reactor aki ta un misterio, tur acuerdo den aliansa geopolitico aki den cual e dictadura Boliviano a uni y cu tambe China ta inclui, ta cubri pa un “clausula di confidencialidad.”

Unico informacion cu tin ta cu Bolivia mester paga e aña aki na Rusia 380 miyon dolar, e proximo aña mas di e dobel di e cifra ey y asina regularmente. Na cambio di esey, Bolivia a exporta pa Rusia 39.8 miyon dolar, den cual 86% di esey ta componi pa carbonato di litio.

Tension na frontera di Panama y Costa Rica debi na crisis migratorio

(EFE) – Diahuebs ultimo un movimiento comunitario Costaricense a blokia temporalmente e frontera entre Costa Rica y Panama, un paso importante di carga y di personanan pa Centroamerica, den un otro muestra di e tension cu ta bibando na e luga pa e fluho creciente di migrantenan cu situacion irregular cu ta dirigi pa nort di e continente.

E blokeo di e movimiento ‘Defendamos la frontera en

Paso Canoas’ a prolonga un par di ora y ser lanta despues di e yegada di funcionarionan di gobierno di Rodrigo Chaves cu a scucha e reclamonan di e comunidad fronteriso.

E crisis migratorio regional, expresa den un cifra record di mas di 280.000 biahero irregular den transito e aña aki na Panama, e pais di entrada pa Centroamerica, ta causando impacto den comunidannan fronteriso, cu ta surpasa e necesidannan di sanidad y

alimentacion cu e fluho migratorio ta trece cune. “Nos ta pidi refuerzo di polis na frontera pa controla migrantenan. Di manera pa nan no keda canando den comunidad,” e asesor legal di e movimiento Cesar Vega a splica.

E movimiento Defendamos la frontera ta keha cu e migrantenan na Paso Canoas “ta blokia e casnan di e famiannan,” haciendo comercio informal pa por paga nan pasashi di bus cu ta hiba nan na

frontera cu Nicaragua, loke ta birando un riesgo sanitario ora ta falta bañonan of lo trece malesanan.

Tambe nan ta denuncia cu e migrantenan ta ubica na un veld “cu no ta conta cu e capacidad” pa haya e cantidad di migrantenan cu ta yegando cada dia for di Panama.

Ta p’esey e movimiento ta pidi pa aumenta e number di bis cu ta sali for di e veld aki, cu na e momentonan aki ta 50 y cu ta hiba e migrantenan

na frontera di Costa Rica cu Nicaragua.

Edgar Gutierrez miembro di e movimiento tambe a keha di e ausencia di organismo internacional cu tin entre e dos frontera aki.

Haiti: Hefe di ONU ta urgi pa envio di forsa internacional

(DiarioLibre) – E secretario general di ONU, Antonio Guterres, a insisti den su yamada na e estadonan miembro pa nan desplega un forsa multinacional, cu no ta pertenece na Nacionnan Uni, cu ta consisti di forsanan special di polis y unidadnan militar di apoyo, den un carta di 12 pagina data dialuna 14 di augustus.

Den e carta, Guterres ta boga pa dicho forsa actua di forma bilateral den cooperacion cu e gobierno di Haiti y cu e mester conta cu e garantia di e Consejo di Seguridad.

“Pa enfrenta e situacion di seguridad na Haiti ta rekeri di un serie di medidanan represivo pa aplica e ley, incluyendo e uso activo di forsa den operacionnan policial selectivo contra bandanan fuertemente arma,” e secretario general a skirbi.

Guterres y e prome minister Haitiano, Ariel Henry, tin hopi luna caba solicitando e intervencion internacional pa apoya e polis local, cu ta wordo desborda pa e bandanan arma cu ta controla e 80% di Puerto Principe, e capital Haitiano.

E bandanan arma na e pais ta terorisa e poblacion cu secuestronan, ladroncia arma y violacionnan manera arma di guerra.

Na fin di luna di juli, Kenia a anuncia su disposicion di

asumi e liderazgo di e forsa multinacional aki y manda mil agente policial pa yuda forma y asisti e cuerpo policial Haitiano y reestablece e normalidad na e pais y proteha e instalacionnan strategico.

No obstante ta trata di un propuesta cu mester di luz berde di e Consejo di Seguridad, a pesar cu e forsa arma internacional aki no lo cay bao e paraplu di ONU.

Despues di e anuncio di Kenia, Merca, cu lo presidi e luna aki e Consejo di Seguridad, a compromete nan mes dos siman pasa pa mobilisa recursonan y presenta den un futuro cercano hunto cu Ecuador, un resolucion di autorisacion di e Consejo.

Guterres ta gradici den su carta e iniciativa di Nairobi pa lidera e forsa aki, cu Haiti tin mester di dje urgentemente, como tambe e apoyo manifesta pa e estadonan di Caribe, Bahamas, Jamaica y Anitgua y Barbuda.

“Mi ta encurasha otro Estadonan miembro, specialmente di America, pa nan uni na e impulso aki,” e ta insisti.

Venezuela: A apela den Corte Supremo na Merca un ultimo medida pa limita findishi di Citgo

(LaPatilla) – Venezuela ta haciendo un ultimo intento pa limita e cantidad di compania cu por participa den un findishi ordena pa un tribunal di accion den un matriz di e refineria Citgo Petroleum, apelando den Corte Supremo Mericano pa revoca e veredicto di un tribunal inferior.

Alrededor di dos decena di compania, incluyendo ConocoPhillips, Exxon Mobil y Tenaaris SA ta busca pa satisfice e demandanan contra Ven-

ezuela of e petrolero estatal Pdvsa a traves di e benta di accionnan den Pdv Holding, un di e empresanan matriz di Citgo. Alrededor di 20mil miyon dolar den reclamo ta pendiente.

E decision di e tribunal di prome instancia cu Pdvsa ta e “alter ego” di Venezuela “ta crea un riesgo hopi real cu e principal activo di e peticionario Pdvsa na Merca – e accionnan mediante cual ta propietario indirecto di 100% di Citgo Petroleum Corporation – lo ser bendi proximo

berano,” segun e peticion di diaranson.

E peticion di Venezuela ta pidi Corte Supremo pa determina cu e decision di e “alter ego” di e corte inferior tabata defectuoso. E di Tres Circuito a confirma luna pasa un veredicto cu a habri caminda pa seis empresa entrega reclamo pa un total di 3.4 miyon dolar den un demanda andando.

E peticion ta un posibilidad remoto cu alrededor di 90% di solicitudnan asina rechasa pa e tribunal. E no ta afecta

e caso contra Venezuela presenta pa e minera Crystallex International, cual su reclamo di 970 miyon dolar a hiba na e propuesta di bende accion den findishi.

E peticion ta busca pa e escribonan keda presenta prome cu dia 15 di september, net prome cu e inicio di e findishi proponi.

Venezuela: Trahadornan ta pidi ILO suspende dialogo cu chavismo

(LaPatilla) – Diferente trahador di empresanan di sector publico a plantea na Organizacion Internacional di Labor (ILO) e suspension di dialogo cu Venezuela te ora cu libera e seis sindicalista condena cu 16 aña di prison dia 1 di augustus ultimo.

Riba e mainta di diabierna 11 di augustus, un grupo di sindicalista a concentra na e porta Tamanaco di Universidad Central (UCV) pa rechasa e sentencia di 16 aña dicta pa hues Grandy Duque contra nan compañeronan, y reitera cu nan no lo stop den nan lucha pa defende nan derechonan laboral.

“Nos kier haci un yamado na ILO:

Abosonan mester plantea den e informe e suspension di e combersionnan te ora cu libera e compañeronan aki, pasobra a demostra cu loke ta busca ta pa perhudica e bida di e trahadornan aki. Nan no tin niun solo prueba,” segun Eduardo Sanchez, presidente di Sindicato Nacional di Trahadornan di UCV (Sinatraucv). Eduardo Torres, abogado di e dirigenten cu ta den prison, a anuncia dia 7 di augustus ultimo cu lo hiba e caso dilanti Nacionnan Uni y su Mision di Determinacion di Hechonan, como tambe e Fiscalia di Corte Penal Internacional ya cu ta trata di un crimen di lesa humanidad relaciona cu persecucion y encarcelamento di disidencia politico.

Banco di Caribe a haci donacion na Fundacion Pa Nos Comunidad pa uniform di scol

Ultimo e director di Banco di Caribe, Sr. Giovanni Croes, a haci entrega di varios “gift bon” na directora di Fundacion Pa Nos Comunidad (FPNC) Sra. Gianaika van der Biezen. E “gift bon” aki lo wordo reparti na e muchanan cu ta registra na FPNC bishitando 4 diferente scol, cual ta Pius X, Fatima College, Felipe B Tromp y Colegio Bon Bini.

Tur aña e necesidad pa material y uniform pa scol ta creciendo y pa nos muchanan por cuminsa nan aña escolar bon prepara, Banco di Caribe a opta pa duna un man y regala varios mucha di diferente

scol un bon pa nan por busca nan uniform. Cu e “gift bon” aki un mayor por busca

2 polo shirt, 1 carson cortico y 1 T-shirt pa haci gym.

Fundacion Pa Nos Comunidad ta yudando aproximadamente 300 - 350 famia den necesidad, cu pakete di alimentacion pa e ultimo 14 añanan. FPNC su mision ta preveni y combati pobreza, stress emocional y exclusion social. E fundacion ta promove participacion, cuido di pobreza y bienestar general na Aruba desde 2009. Como un “non-profit organization” fundacion ta depende completamente di fondo y donacion, pa por keda opera. FPNC ta traha cu mas di 40 otro organisacion social riba e isla di Aruba. Organisacionnan manera: Departamento di Asuntonan Social (DAS), Fundacion

Cas Pa Comunidad Arubano (FCCA), Wit Gele Kruis (WKG) etc. E fundacion ta opera cu personal full-time emplea y boluntario, cu ta compromete pa yuda nos comunidad, particularmente e famianan den necesidad cu ta registra pa alimento y articulonan di necesidad basico.

E compromiso di Banco di Caribe cu e comunidad Arubano ta consistente y ya pa hopi aña caba diferente fundacion y organisacion na Aruba por conta cu nan sosten. E banco ta desea tur hoben un aña escolar contento y educativo.

Cuerpo Policial Aruba a celebra 37 aniversario

16 augustus 2023 Cuerpo Policial Aruba a celebra su 36 aniversario. A celebra e gran dia aki cu un Santo di sacrificio na Misa di Sagrado Curason na Savaneta. Den presencia di altocomisario di polis drs. Ramon Arnhem, Minister di Husticia y Asuntonan Social Sr. Rocco Tjon, Presidente di Parlamento Sr. Edgar Vrolijk, parlamentarionan Sra. Marisol Lopez-Tromp y Sr. Alvin Molina. Nos personal administrativo y agentenan

policial conhuntamente cu nos pensionadonan a celebra e dia importante aki.

Altocomisario Arnhem ta mira 1año di cambio positivo pa e organisacion cu e mes ta guiando. “Durante mi tempo mi a sinti mi na cas aki na Aruba cu un bon aceptacion pa e comunidad y coleganan. Hopi desaroyo y cambio pa e personal di KPA durante ultimo tempo pa asina por sigui inverti den cada un persona den e cuerpo pa asina por

sigui eleva y desaroyo KPA na e siguiente nivel cu ta necesario. Un bon cuerpo cu ta balor tur su personal pero tambe un bon doño di trabou manteniendo un bon conexcion cu otro.” Tabata alto comisario di Polis durante su speech.

Awendia nos por conta cu mas o menos 600 polis y personal administrativo trahando incansablemente pa brinda seguridad na nos pueblo. Ta trata aki di hende homber y muhernan balente trahando den 4 distrito, cu ta warda di Polis situa na Oranjestad, Noord, San Nicolas y Santa Cruz.

Durante aña nos por conta cu diferente unidadnan special cu ta forma parti di nos organisacion manera: Unidad motorisa, Unidad Canino, Team di aresto, Mobiele Eenheid, Duik Team, Kust surveillance, Helicopter unit, Surveillance, Team Narcotica, Unit Georganiseerde Criminaliteit, Radarkamer y sin lubida e departamentonan conoci di recherche cu ta bon entrena y capacita pa investiga y soluciona casonan mas complica.

Durante aña Cuerpo Policial Aruba su nomber ta wordo reconoci cu hopi respet internacionalmente entre otro manera DEA, FBI, RCMP, Force Protection Agency, ACCP y IACP. Tambe trahando den cooperacion estrecho cu Cuerpo di Polis di Reino Hulandes manera, Korps Politie Rotterdam, Rijmond, KLPD, RST, Korps Politie

Curacao, Korps Politie Caribische Nederland y mucho mas.

Comunidad por ta orguyoso di su Cuerpo Policial Aruba awe. 37año di crecimiento y lo sigui crece cu bista rib’e futuro. Pabien na cada un colega

policial y personal administrativo cu ta haci nan trabou cu dedicacion, tempo y pasion pa brinda lo mihor pa pais Aruba. Sin lubida danki na cada famia pa nan aprecio, comprension y sosten na cada polis cu ta sirbi Pais Aruba.

1 aña di Ramon Arnhem na cabes di KPA

“Mi ta mira un aña di hopi cambio den KPA” tabata e prome reaccion di satisfaccion di altocomisario di polis drs. Ramon Arnhem.

Ken ta drs. Ramon Arnhem? Drs. Ramon Arnhem ta un tata y tin un famia. Arnhem a traha pa mas cu dies aña den Korps Politie Nederland. E tabata tin un funcion importante di hefe pa e distrito di IJsselmeer na Hulanda. Bou di su funcion e tabata dirigi y lidera un distrito grandi cu mas o menos 800 polis trahando den diferente warda pa mantene e seguridad di un comunidad cu basta habitante.

Huramentacion
Drs. Ramon Arnhem a dicidi

di tuma un reto nobo den su carera pa por guia un Cuerpo hoben y dedica. Hunto cu su famia el a bin biba na Aruba y huramenta dia 15 di augustus 2022. Desde e fecha aki el a tuma e timon di Cuerpo Policial Aruba pa asina por yuda eleva e cuerpo pero tambe trece su vision y mision pa e organisacion. Aceptacion
Mi a wak y sinti cu e cariño

con mi a wordo acepta pa e comunidad di Aruba por tambe como altocomisario di Polis. Tanto e ciudadano y coleganan policial a laga mi sinti mi na cas. Asina mes mi a sigui curso pa siña y comprende papiamento pero tambe e cultura di Aruba. M ta sinti mi cu satisfaccion di por sirbi e Pais aki, e ta un sentimento cu no tin palabra p’e. E palabranan di sosten di e bon Arubianonan a laga mi sinti mi hopi aprecia na Aruba.

E vision
Pa KPA e meta di mas importante pa Arnhem ta e “union” un palabra cu un nificacion pa asina por a uni henter un organisacion. Hunto den union y yudando otro nos por bay dilanti logra metanan grandi y p’esey hende ta central pa

Arnhem.

1 aña na cabes
Hopi trabou, hopi desaroyo hopi cambio a sosode. A scucha e personal, a pone e vision, a inverti y duna balor na cada personal. A habri klas pa HKO, KO y dentro di poco lo recluta studiantenan pa bira polis. A inverti den cursonan y estudionan policial, materialnan nobo y a haci entrega di diferente decreto gubernamental.

Futuro di Cuerpo Policial Aruba

“Rentmeesterschap” un palabra grandi pero tin un nificacion valioso y hopi importante pa KPA. E no ta bay pa cu ami, abo of cada persona individual ta importante pero e ta bay pa e trabou cu nos

ta laga atras pa e futuro generacion y pa e organisacion. Traha un caminda solido y lage atras pa e generacion cu ta bin! Sigui traha pa bienestar di tur agentenan policial. Cada polis mester sinti nan mes sigur y bon den KPA pa asina por sigui brinda e mihor pa nos comunidad. Nos mes ta bon internamente pa asina nos por haci lo mihor externamente. E seguridad di nos comunidad tambe ta importante manera: trafico, criminalidad, nos ciudadanonan, turistanan y animalnan tur ta forma parti di nos comunidad.

E trabou no a caba. Tin hopi mas pa bay pa asina KPA por keda den desaroyo positivo pa bienestar di e personal tambe pa Pais Aruba.

Proyecto di airco na Scol Soeur Juliette ta un realidad

Durante Conferencia di Prensa di Gobierno di Aruba riba e prome dia di aña escolar nobo, Minister Endy Croes y cabesante nobo di Scol Soeur Juliette Sra. Nathalie Chung a elabora riba e proyecto di airco cu a keda finalisa.

Sigur un dia hopi special pa Scol Soeur Juliette unda a inaugura un aña escolar nobo y nan soño a bira un realidad. Si mira e historia di e scol aki, den luna di augustus Scol Soeur Juliette ta cumpli 69 aña di existencia. Na aña 2001, cual ta 22 aña pasa e scol a muda pa e edificio unda e ta actualmente. Mientrastanto, e scol a keda cu hopi reto, entre otro, e deseo ferviente pa airco na e scol. Manera ta conoci, e desaroyonan di “climate change” a causa cu mundo y Aruba a bira hopi calor. Hopi scol a bay den e fase pa pone airco y esaki no a logra ainda na Scol Soeur Juliette den e tempo cu a transcuri. Na juni 2022, Minister Endy Croes hunto cu Minister President Sra. Evelyn Wever-Croes a haci e promesa cu lo sigui traha pa por aloca airco na e scol aki. Minister Endy Croes a indica cu e no tabata un trabou facil mester a traha diferente rapport y Elmar mester a traha pa aumenta e capacidad di coriente pa por carga e proyecto aki. Diamars siman pasa, a cende e airconan y a test esaki den tur klas. Un total di 38 airco a wordo aloca. Mandatario di Enseñansa ta gradici cabesante saliente Sra. Joselyne Oduber-Jacobs

cu tabata e motor tras di e proyecto aki. Por a observa e felicidad di maestro- y alumnonan cu nan airco nobo. Sra. Nathalie Chung hunto cu su staf di docentenan a gradici Minister Endy Croes pa haci e proyecto realidad. Sra. Chung a enfatisa cu

awendia airco no ta un luho mas, pero un necesidad. Awo, e hobennan por disfruta di un klas cu un clima agradabel y asina por concentra miho y funciona optimal. Den un ambiente hopi ameno Minister Endy Croes a comparti un rato cu e team di Scol

Soeur Juliette. Finalisando, Minister Endy Croes ta yama cabesante nobo di Scol Soeur Juliette Sra. Nathalie Chung bonbini y hopi sabiduria pa por dirigi e scol. Alabes ta desea tur alumno un aña escolar 2023 – 2024 hopi exitoso. Na

docente- y assistentnan hopi pasenshi y amor pa guia nos hobennan. Masha pabien y exito! Pabien na henter e ekipo di Scol Soeur Juliette! Gabinete Wever-Croes II cumpliendo!

Join Us!

Bin skucha y siña mas di e proyecto “Turning the Tide” – un proyecto di restauracion di coral y mangel na Aruba funda pa EU’s RESEMBID

22 AUG
6:30PM – 8:00PM
MFA St. Cruz
Participacion ta gratis

Accidente cu hende herida na Sero Pita

Diahuebs merdia a drenta informe di un accidente cu hende herida na Sero Pita, mesora a dirigi tanto

polis como ambulance na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin

compronde cu aki ta trata di un accidente pa falta di preferencia manda e auto bay dal pickup staciona.

Durante entrada hudicial autoridad a pidi patruya di San Nicolas para un auto sospechoso

Diahuebs madruga durante e razzia cu autoridad a tene na Rooi weg a mira un Nissan Cube sospechoso den e area y a instrui e patruyanan di San

Nicolas para e auto aki.

Den e cayanan na San Nicolas polis a logra para e auto y e papelnan no tabata na ordo eynan mesora polis a duna e

chauffeur un boet ya cu e lo mester a kita e auto sin papel na ordo for di dje pero como no tin lugar pa pone a djs dun'e un boet y a lag'e sigui core cu e auto.

Ladronnan a kibra drenta horta na Cocoplum

Diahuebs mainta a drenta informe di un caso di kiebrot y ladroncia na Cocoplum den Caya G.F. "Betico" Croes mesora a dirigi un patruya na e sitio.

tio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu aki ta trata di un caso unda desconocidonan a kibra drenta e lugar

y a bay cu tools, caha di cerbes y otro bebidanan y tambe 2 bicicleta. Polis a tuma e keho aki y a pasa e caso pa recherche.

Polis y ambulance dirigi na Bucutiweg pa un baby cu a cay for di cama

Diahuebs mainta a drenta informe di cu un baby lo a cay for di cama y no tabata reacciona, mesora a dirigi tanto polis como ambulance na e sitio.

Na yegada di e patruya a nota cu e baby ta tranquil y ta reacciona pero toch ta spera riba ambulance. Na yegada di e ambulance nan a controla e baby y a

consulta cu e dokter di cas y no ta haya necesario pa hib'e hospital ainda pero si e mayornan ripara algo straño nan por hib'e mesora pa hospital.

Trahandu riba un van bieu, esaki a pega candela

Diahuebs mainta a drenta informe di cu tin un candela na Bushiri, mesora a dirigi tanto polis como bombero na e sitio.

Na yegada di e patruya a nota cu e candela ta creciendo y a pidi e bomberonan cu mas urgencia. Na yegada

di bombero nan a nota cu aki ta trata di un van bieu na candela y mesora a cuminsa combati esaki. Locual a sosode ta cu aki ta trata di un van bieu cual un compania tabata trahando riba dje a pega na candela. Bomberonan a paga esaki completamente.

Autoridad a haci entrada hudicial na dos adres na Rooiweg

Diahuebs mainta trempan team di aresto a bay na Rooiweg. Aki tabata tin 2 entrada hudicial na dos adres.

Team di aresto, ministerio publico, recherche, unidadnan K9 y varios agente policial a asisti na e razzia aki unda a detene 3 sospechoso 2 homber y un muher. Esaki en

conexion cu un investigacion pa cu violacion di ley droga y arma. Polis, investigadornan tecnico y forensyco tambe tabata presente na e entrada hudicial aki.

Candela di sushi basta grandi banda di Villa Floralina

Diahuebs madruga a drenta informe di un candela basta grandi banda di Villa Floralina na Saliña, mesora a dirigi tanto polis como bombero tambe na

e sitio.

Na yegada di e patruya a bin descubri cu e candela ta dificil pa yega na dje pero mester drenta via Villa Floralina pa yega na e candela. Na yegada

di bombero mesora a cuminsa combati e candela y a pidi refuerso di e tankwagen pa bini cu mas awa pa logra combati e candela.

Homber riba vloer dilanti KFC

Diaranson anochi a drenta informe di cu lo tin un homber riba vloer dilanti KFC na Oranjestad. Mesora a dirigi un patruya na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin constata cu e homber lo ta bao influencia. Polis a detene e homber y vehiculo di transporte a hib'e Warda di Polis.

Persona a cay di dos piso na un compleho di apartamento

Diaranson anochi a drenta informe di cu un persona lo a cay for di dos piso na un apartment complex na Montaña. Mesora a dirigi un patruya na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu un homber turista lo tabata bao influencia lo a perde balans y a cay for di e di dos piso. Na yegada di e ambulance a compronde cu e

homber turista a haya herida superficial pero pa mas miho ambulance a hib'e hospital pa un control mas extensivo.

Persona a yega cu un machete na restaurant

Diaranson atardi a drenta informe di un problema na un restaurant den L.G. Smith Boulevard. Mesora a dirigi un patruya na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin

compronde cu un persona desconoci a yega na e restaurant cu un machete pero lo a bandona sitio pa ora polis a yega. Pa seguridad di e clientenan y trahadornan e restaurant a yama polis. Polis a tuma datos di e sucedido aki.

Acuerdo internacional pa chip cu Intel cancela despues cu aprobacion di China nunca a yega

(AP) — Un adkision di Intel di \$5.4 biyon pa fabricante Israeli di chip a keda cancela despues cu China no a duna su aprobacion pa e acuerdo memey di tension escalando cu Merca.

Tabata un decision mutuo entre Intel y Tower Semiconductor, e companianan a bisa e siman aki. Intel a bisa cu e acuerdo a keda cancela “pa motibo di e inhabilidad pa obtene na tempo e aprobacionnan regulatorio rekeri bao di e acuerdo di fusion.”

E acuerdo tabata rekeri aprobacion di un cantidad di reguladornan rond mundo, incluyendo esnan na China. Reguladornan Chines no a aproba e acuerdo prome cu e

fecha limite diaranson, hasta despues cu CEO di Intel, Patrick Gelsinger a biaha na China luna pasa den un esfuerso pa convence nan.

E acuerdo fracasa entre e dos compania ta yega memey di tension aumentando entre

China y Merca, particularmente mientras US a reforsa control di importacion y a impone restriccion cu meta pa reduci habilidad di China pa cumpra y fabrica chipnan avansa.

Como contesta, e regulador

anti-competencia di China, e Administracion Estatal pa Regulacion di Mercado, ta parece di a lastra su pia pa aproba fusionnan involucrando companianan Mericano, manera e acuerdo Intel-Tower.

Luna pasa, prome cu bishita di Secretario di Tesoro Mericano, Janet Yellen na Beijing, China a impone limitenan riba exportacion riba dos metal usa den chip di computer y celnan solar.

Intel originalmente tabatin idea pa cera e acuerdo den prome kwartaal di aña, pero a extende e fecha limite, despues cu no a logra ricibi aprobacion for di China. Intel tabatin speransa cu su adkision di Tower lo expande

su capacidad di manufactura y habri oportunidadnan di crecimiento pa e compania na Merca, Israel, Italia y Hapon.

Intel Corp. ta bay paga Tower un suma di cancelacion di \$353 miyon, segun e gigante di semiconductor Mericano a bisa.

Accionnan di Tower na Merca a cay mas cu 9% durante apertura y mas cu 10% na Tel Aviv.

“Tower tabata hopi entusiasma di uni Intel pa habilita e vision di Pat Gelsinger pa e negoshi di Intel,” segun Russell Ellwanger, CEO di Tower Semiconductor a bisa den un declaracion por escrito. “Nos ta aprecia e esfuersonan di tur partido.”

Boton pa cera yamada riba iPhone no lo move tanto

(AP) — Casi un siman despues cu e fanaticonan di Apple colectivamente a spanta pa e prome evidencia cu e boton cora pa cera yamada riba iPhone pronto lo ta bandonando su posicion pa muda na un columna banda drechi, ta parece manera esaki por tabata mas tanto un alarma falso.

E shock inicial a yega despues di e lansamento di e version test, of beta, di iOS 17 si-man pasa, e proximo update mayor di e software operacional di iPhone. Eynan ta unda usuarioonan a mira pa prome biaha e boton pa cera yama-

da, cual tradicionalmente ta biba den isolacion esplendido den center bao di botonnan di funcion manera “mute,” “keypad” y “speaker,” y na

su lugar uniendo su compañeronan y tumando un posicion mas asimila den e skina abao banda drechi den un block di seis boton.

Awo, sinembargo, imagennan di e beta iOS17 mas recien comparti pa varios website ta muestra e boton cora back den centro di e dialpad di e celular, hopi cerca di unda e tabata semper. Pero ainda e no ta su so; awo e ta den e di dos rij, den centro di e block di seis boton aki, unda ta parece pa reta bo pa purba di cera e yamada sin tambe habri e keypad of accidentalmente agrega otro participante na bo yamada.

Sinembargo, mester menciona cu semper ta dificil pa haci conclusionnan firme for di lansamentonan beta, cu

tin intencion pa tanto yuda ingenieronan resolve “bug” como pa midi e reaccion di e usuarioonan pa cu cambianan chikito y grandi. Pues nan naturalesa ta experimental, y algun experimento ta bay miho cu otro.

Pero no tin mas escogencia pa awo sino specula si e movementonan di e boton pa cera yamada a culmina. Apple tipicamente no ta duna comentario riba su proceso di diseño – ni hopi otro cos – y no a responde na un solicitud pa comentario for di Associated Press.

Rusia ta multa Google \$32mil pa videonan tocante conflicto na Ucrania

(AP) — Un corte Ruso e siman aki a impone un multa di tres miyon Ruble (\$32mil) riba Google pa faya di elimina informacion supuestamente falso tocante e conflicto na Ucrania.

E movida di e corte magistrado ta sigui accionnan similar na comienso di augustus contra Apple y Wikimedia Foundation, cu ta host Wikipedia.

Segun reportahenan den noticieronan Ruso, e corte a haya cu e servicio di video YouTube, cu ta propiedad di Google, tabata culpable di no elimina video cu informacion

incorrecto tocante e conflicto – cual Rusia ta caracteriza como un “operacion militar special.”

Tambe a haya Google culpable di no elimina video cu ta sugeri maneranan pa haya entrada na facilidadnan cu no ta habri pa menornan, segun agencianan noticioso, sin especifica ki sorto di facilidadnan tabata involucra.

Na Rusia, un corte magistrado tipicamente ta trata violacionnan administrativo y casonan criminal di menor nivel.

Google a nenga di duna comentario. Sinembargo, no

tin hopi cu Moscu por haci pa colecta e multa.

E negoshi di e gigante tecnologico Mericano na Rusia

efectivamente a shut down aña pasa ora e conflicto a cuminsa. E compania a bisa cu a declara bancarota na Ru-

sia despues cu autoridadnan a confisca su cuenta di banco, lagando e compania incapaz di paga su personal y proveedornan.

Desde cu a manda trupa na Ucrania na februari di 2022, Rusia a implementa un cantidad di medida pa castiga cualkier critica of cuestionamiento di e campaña militar.

Algun critico a ricibi castigo severo. Figura di oposicion, Vladimir Kara-Murza a keda sentencia e aña aki cu 25 aña di prison pa traicion, resultando di discursionan cu el a haci contra e accionnan di Rusia na Ucrania.

Para-atleta Edgar Ridderstap cu hazaña na UCI World Championships 2023 na Glasgow, Escocia

Prome biaha cu Aruba a participa den mundial di para-ciclismo

Diahuebs atardi, Minister Endy Croes a ricibi para-atleta Edgar Ridderstap na aeropuerto Reina Beatrix. Na su yegada Edgar a wordo ricibi pa su famia y amistadnan cu yen di alegría y entusiasmo. Edgar ta un multi-atleta cu ta practica e disciplina di ciclismo, "mountain bike" y triatlón. Sin duda Edgar ta un inspiracion y ehempel pa nos comunidad.

Recientemente, Edgar a competi na e mundial di para-ciclismo UCI World Championships 2023 cu a tuma luga Glasgow, Escocia. Un total di 15 pais y 25 atleta a participa. Ta prome biaha cu Aruba a participa den un competencia mundial di para-ciclismo di e magnitud aki. Edgar a comparti su experiencia na e campeonato mundial aki. Sigur un competencia inolvidabel y un experiencia unico unda cu Edgar a siña hopi di dje. Segun Edgar a indica e no tabata un competencia facil, door cu nos no ta custuma cu e diferente condicionnan di clima, entre otro, tabata hopi friu, hopi awasero y tabatin hopi sero.

Sigur imposibel e no tabata pa Egdar cu no a para y a sigui te final. Edgar a logra caba su recorrido di 66 km den bon tempo.

Minister Endy Croes ta felicita Egdar Ridderstap cu e hazaña aki na e competencia di UCI World Championships 2023. Alabes manda-

tario di Deporte ta felicita famia- y coachnan cu ta sostene nos atleta. Cu deseo, disciplina, determinacion y

dedicacion ta logra. Aruba ta orguyoso di bo Edgar. Conta cu nos sosten!

Revancha di siglo den domino!

Shonnan amante di world class domino, diasabra awor 19 di augustus e tan spera "revancha di siglo" lo tuma lugar aya n'e mundialmente famoso Domino Square Garden na Kudawecha, cuminsando pa 8'or di anochi. Si señores, "The Godfather" himself, e padrino dje ekipo Pariba Legends DT, esta Nelson "Snor" Perez, lo enfrenta hunto cu su ekipo Team Snor e mes un ekipo di cua e ta padrino, esta Pariba Legends DT. Un bataya cu tin ta stoba di aña pasa caba!

Hopi ta puntra nan mes con por ta c'un padrino ta bay contra su mes un iha cu el a bautisa, pero den domino dje caliber aki no tin family & friends, no tin tera ni bandera, si no solamente e orguyo di bo team. Na mesa di domino ta manera e Hulan desnan ta bisa "de ene zijn dood is de ander zijn brood"! Diasabra awor pa un par di ora ta lubida tur "brochiheid", tur "yavesismo", tur

"camaradaheid, y ta enfrenta otro todo por todo!"

Snor Perez, kende ta haci aña, kiermen cu e biaha aki e lo bin raspa todo por todo pa no laga niun duda cu ta Team Snor ta king of the hill, y no manera biaha pasa caminda Pariba Legends a laga sa cu nan a laga Team Snor, nan padrino, gana pasobra ta birthday di Snor! Wel, shonnan, Snor kiermen cu absolutamente esey no lo pasa diasabra awor. Aña pasa e bataya a bay sumamente excitante. Despues di a drenta halftime c'un bentaha di 11-7, Pariba Legends a haye ta "struggle" pisa despues cu capitan Magda a coy timon dje barco over, y a bay perde cu score di 19-21! Un berdadero hazaña. Pues shonnan, yega diasabra awor cuminsando pa 8'or n'e unico y mundialmente famoso Domino Square Garden, pa presencia e encuentro clasico entre Team Snor y Pariba Legends. Manera semper entrada ta completamente gratis y durante halftime e

pasapalonan ta totalmente por nada. Yega!

Trekingslijst van de Landsloterij

10de trekking																17 augustus 2023															
TREN		TWE		3969 125	6073 150	8725 150	10719 150	12751 150	15010 150	17395 150	19464 150	21569 125	23719 150	25922 500	28009 150	30197 150	32064 150	34132 150													
TALLEN		DUZEND		3989 150	6089 150	8764 150	10738 150	12752 150	15011 100	17405 150	19469 125	21611 100	23748 150	25932 150	28011 100	30211 100	32064 150	34142 150													
11 100	2011 100	VIER		3994 150	6094 150	8769 125	10739 150	12764 150	15014 150	17411 100	19502 150	21664 150	23764 150	25935 150	28040 150	30218 150	32069 200	34143 150													
15 150	2064 150	DUZEND		4009 150	6109 150	8802 150	10741 150	12769 125	15062 150	17464 150	19511 100	21669 125	23769 125	25942 150	28047 150	30237 150	32111 100	34164 150													
19 150	2069 200	DUZEND		4019 150	6119 100	8811 100	10758 150	12775 150	15064 150	17469 125	19512 150	21711 150	23811 100	25943 150	28048 150	30245 150	32120 150	34169 125													
23 150	2074 150	DUZEND		4029 150	6129 150	8813 150	10764 150	12811 100	15069 200	17470 150	19534 150	21722 150	23864 150	25964 150	28069 200	30264 150	32129 150	34189 150													
27 150	2079 150	DUZEND		4039 150	6139 150	8864 150	10769 125	12845 150	15111 100	17478 150	19537 150	21754 150	23869 125	25969 125	28086 150	30269 125	32151 150	34211 100													
31 150	2084 150	DUZEND		4049 150	6149 150	8869 125	10773 150	12851 150	15138 150	17511 100	19552 150	21764 150	23901 150	25989 125	28109 150	30311 100	32152 150	34264 150													
35 500	2105 150	DUZEND		4059 150	6164 150	8874 150	10779 150	12862 150	15164 150	17548 150	19557 150	21769 125	23911 100	ZES EN	28111 100	30324 150	32164 150	34269 125													
39 200	2111 100	DUZEND		4069 150	6169 125	8895 150	10811 100	12864 150	15169 125	17564 150	19564 150	21776 150	23917 150	TWINTIG	28150 150	30329 150	32169 125	34303 150													
43 200	2120 150	DUZEND		4079 150	6211 100	8911 100	10831 150	12869 125	15196 150	17569 125	19567 150	21801 150	23920 150	DUZEND	28164 150	30364 250	32170 150	34311 100													
47 150	2123 150	DUZEND		4084 150	6230 150	8911 150	10864 150	12869 150	15211 100	17571 150	19568 150	21811 100	23928 150	-----	28168 150	30369 125	32189 150	34312 150													
51 150	2129 150	DUZEND		4094 150	6244 150	8946 150	10869 125	12911 100	15232 150	17611 100	19569 125	21844 150	23940 1000	26011 100	28169 125	30369 150	32189 150	34324 150													
55 150	2135 150	DUZEND		4104 150	6264 150	8960 150	10911 100	12914 150	15235 150	17635 150	19611 100	21853 150	23964 150	26013 150	28169 150	30376 150	32211 100	34364 250													
59 200	2140 150	DUZEND		4114 150	6269 125	8964 150	10944 150	12938 150	15258 150	17664 150	19620 150	21864 150	23969 125	26064 150	28179 150	30384 150	32222 150	34369 125													
63 200	2146 150	DUZEND		4124 150	6293 150	8969 125	10963 1000	12964 150	15264 150	17669 125	19626 150	21869 125	-----	26069 200	28180 150	30411 100	32223 150	34401 150													
67 150	2151 150	DUZEND		4134 150	6319 150	8973 150	10964 150	12969 125	15265 150	17670 150	19643 150	21882 150	VIER EN	26080 150	28201 150	30418 150	32226 150	34411 100													
71 150	2156 150	DUZEND		4144 150	6329 150	8991 150	10969 125	12999 150	15268 150	17687 150	19664 150	21906 150	TWINTIG	26088 150	28211 100	30432 150	32234 150	34440 150													
75 150	2162 150	DUZEND		4154 150	6334 150	8998 150	10994 150	13000 150	15269 125	17702 150	19669 125	21907 150	DUZEND	26111 100	28264 150	30464 150	32264 150	34452 150													
79 150	2167 150	DUZEND		4164 150	6337 150	9009 150	10999 150	13002 150	15291 150	17711 150	19693 150	21911 100	-----	26134 150	28269 125	30469 125	32269 125	34464 150													
83 150	2172 150	DUZEND		4174 150	6342 150	9011 100	11009 150	13002 150	15311 100	17737 150	19711 150	21962 150	24011 100	26141 150	28271 150	30483 150	32269 150	34469 125													
87 150	2177 150	DUZEND		4184 150	6349 125	9011 100	11011 100	13064 150	15321 150	17748 150	19711 150	21964 150	24022 150	26164 150	28273 150	30488 150	32300 150	34478 150													
91 150	2182 150	DUZEND		4194 150	6354 150	9011 100	11011 100	13064 150	15364 250	17754 150	19711 150	21969 125	24035 150	26169 125	28298 150	30491 150	32311 100	34488 150													
95 150	2187 150	DUZEND		4204 150	6359 150	9011 100	11011 100	13064 150	15369 125	17764 150	19711 150	21982 150	24050 150	26201 150	28311 100	30503 150	32342 150	34511 100													
99 150	2192 150	DUZEND		4214 150	6364 150	9011 100	11011 100	13064 150	15369 125	17764 150	19711 150	21982 150	24050 150	26201 150	28311 100	30503 150	32342 150	34511 100													
103 150	2197 150	DUZEND		4224 150	6369 125	9011 100	11011 100	13064 150	15369 125	17764 150	19711 150	21982 150	24050 150	26201 150	28311 100	30503 150	32342 150	34511 100													
107 150	2202 150	DUZEND		4234 150	6374 150	9011 100	11011 100	13064 150	15369 125	17764 150	19711 150	21982 150	24050 150	26201 150	28311 100	30503 150	32342 150	34511 100													
111 150	2207 150	DUZEND		4244 150	6379 125	9011 100	11011 100	13064 150	15369 125	17764 150	19711 150	21982 150	24050 150	26201 150	28311 100	30503 150	32342 150	34511 100													
115 150	2212 150	DUZEND		4254 150	6384 150	9011 100	11011 100	13064 150	15369 125	17764 150	19711 150	21982 150	24050 150	26201 150	28311 100	30503 150	32342 150	34511 100													
119 150	2217 150	DUZEND		4264 150	6389 125	9011 100	11011 100	13064 150	15369 125	17764 150	19711 150	21982 150	24050 150	26201 150	28311 100	30503 150	32342 150	34511 100													
123 150	2222 150	DUZEND		4274 150	6394 150	9011 100	11011 100	13064 150	15369 125	17764 150	19711 150	21982 150	24050 150	26201 150	28311 100	30503 150	32342 150	34511 100													
127 150	2227 150	DUZEND		4284 150	6399 125	9011 100	11011 100	13064 150	15369 125	17764 150	19711 150	21982 150	24050 150	26201 150	28311 100	30503 150	32342 150	34511 100													
131 150	2232 150	DUZEND		4294 150	6404 150	9011 100	11011 100	13064 150	15369 125	17764 150	19711 150	21982 150	24050 150	26201 150	28311 100	30503 150	32342 150	34511 100													
135 150	2237 150	DUZEND		4304 150	6409 125	9011 100	11011 100	13064 150	15369 125	17764 150	19711 150	21982 150	24050 150	26201 150	28311 100	30503 150	32342 150	34511 100													
139 150	2242 150	DUZEND		4314 150	6414 150	9011 100	11011 100	13064 150	15369 125	17764 150	19711 150	21982 150	24050 150	26201 150	28311 100	30503 150	32342 150	34511 100													
143 150	2247 150	DUZEND		4324 150	6419 125	9011 100	11011 100	13064 150	15369 125	17764 150	19711 150	21982 150	24050 150	26201 150	28311 100	30503 150	32342 150	34511 100													

Heart-Centered Leadership Foundation ta apoya hobennan adulto pa
desaroya nan identidad profesional

Heart-Centered Leadership Foundation (HCLF) ta anuncia oportunidad pa hoben adulto entre 18 pa 29 años tuma e prome paso pa inscribi pa un trayecto di training como boluntario, unda nan ta sostene e fundacion durante su actividadnan pa hobennan entre 13 y 17 años.

E boluntarionan aki cu ta haci un trabou admirabel y balente cu HCLF ta wordo yama Heart-Centered Impact Coaches (HCIC), unda nan ta forma parti di e realisacion di HCLF su meta pa empodera y inspira hobennan pa bira e miho version di nan mes. Un HCIC tin e capacidad pa comunica, stimula motivacion y brinda sosten na hobennan na nivel social, academico durante un workshop, seminario y actividadnan di HCLF. E oportunidad aki ta duna espacio pa hobennan adulto forma conexion y impacta bida di hobennan na manera positivo cual ta yuda nan avansa personalmente y profesionalmente. E desaroyo personal y profesional ta esencial pa un hoben adulto por aumenta conocimiento di su habilidadnan y su proposito cual lo nabega su direccion den futuro.

Siña conoce HCLF su boluntario, Zahaira Romelus, un hoben adulto di 27 año y graduado di Colegio E.P.I. den sector di Hospitalidad y Turismo. Den su tempo liber, Zahaira ta gusta skirbi, biaha, baila y keiro cu amistadnan. Zahaira recién a cumpli 2 año caba serca HCLF como boluntario y a ricibi reconocemento como ‘HCIC of 2022’ y ‘Heart-Centered Impact Coach: Member of the First Quarter 2023’ pa su tremendo dedicacion. Zahaira ta comparti su experiencia como Heart-Centered Impact Coach cual a yud’e forma su identidad profesional cu e semper tabata kier a desaroya.

Con bo experiencia como voluntario cu HCLF ta?
 “Mi tin tremendo experiencia como voluntario cerca HCLF. Desde cu mi a cuminsa unda mi a atende e prome training pa Heart-Centered Impact Coach te cu e punto aki, mi a siña asina hopi den e delaster 2 año. Tur actividad, programa, y proyecto cu mi a participa aden a yuda mi crece como persona y semper mi a siña algo nobo, no solamente di mi mes pero di otro tambe.

**Ki tipo di habilidad of
conocemento bo a desar-
oya como boluntario cerca**

HCLF?

“Trabou boluntario a yuda mi desaroya mas pasenshi pa otro, siña scucha miho y mehora mi manera di comunica. E oportunidad aki a duna mi e espacio pa pone mi mes den sapato di otro pa por compronde nan perspectiva y pa sea mas consciente di e manera cu mi ta papia. Como un boluntario, mi por a conoce mas hende y sali for di mi zona di confortabilidad pa purba haci cosnan nobo cu probablemente den pasado mi no lo tabata tin e curashi pa haci.”

Kico tabata e parti mas valioso cu bo a experiancia como un boluntario cu HCLF?

“Mi a siña con importante e ta pa sea humilde y carga compasion pa otro y bo mes, pa pensa cu un mente habri pa asina por siña cosnan nobo y forma conexion cu otro cu cariño y respet. Ademas, e habilidadnan cu mi a siña como boluntario a yuda mi desaroya mi mes profesionalmente. Por ehempel, durante mi pasantia, mi por a uza e habilidadnan cu mi a siña pa conecta miho cu mi coleganan y grupo di meta.”

**Bo lo recomenda pa otro
hoben adulto bira bolun-
tario cerca HCLF?**

“HCLF ta encurasha su boluntarionan pa expresa nan mes y pa sea autentico. Si abo ta buscando un oportunidad pa haci

trabou boluntario unda bo lo
por siña conoce bo balor pro-
pio, aumenta bo habilidadnan,
crece confiansa propio, y bira
un persona cu mas compasion
pa bo mes y otro; mi ta reco-
menda pa bo bira un HCIC.”

Zahaira su experiencia a inspira bo pa bira un Heart-Centered Impact Coach? Si bo tin entre 18 y 29 aña, ta gusta duna bek na comunidad y ta interesa den sigui desaroya personalmente y profesionalmente, por tuma contacto cu HCLF na 5841211 (WhatsApp), por bishita nos Facebook [HCLFoundation](#) of por manda nos un email na hclfaruba@gmail.com. Registracion ta cera September 20 2023.

Resultado Sorteo

18 augustus 2023

Cadena Alexander Lottery ta presenta resultado di weganan di suerte

DIARIO	KORSOU	SUPER4	FLAMINGO
6028	4991	9527	6398
4924	4165	SUPER5	8118
8596	5647	-	3168

MERDIA

Sorteo # 4006

3120

2890

7983

X2

Sorteo # 4006

2276

Sorteo # 2062

5200

Sorteo # 4006

2448

Capricornio

Sorteo # 880

345

X2

Sorteo # 8021

2651

7345

2683

X2

Sorteo # 7065

1295

Sorteo # 1770

0883

Sorteo # 5824

7216

Libra

Sorteo # 754

106

FP

Sorteo #

0 x Jackpot

0 x Match 4+

0 x match 4

0 x Afl. 12,00

Joker

Letter

Proximo Jackpot

400.000,-

Sorteo # 6212

0 x Jackpot

11 x Match 4

224 x Afl 8,00

Proximo Jackpot

88.000,-

Sorteo # 1586

0 x Jackpot

0 x match 4

2 x Afl. 500,00

36 x Afl 50.00

58 x Afl.15,00

Mega Ball: 06

Proximo Jackpot

360.000,-

Afl. 480.000,-

Sorteo #

King Classic Sudoku

	7		9				4	1
	4			1	6			8
	3		8			2	5	
2				6		5		4
3		9		8		1	2	
7					4		8	
	9			3				
		4	6			7		5

Difficulty: ★★★★★

8/19

©2023 King Features Syndicate, Inc.

Clasificado

ECONOMICO aviso@bondia.com

Personal GRATIS max. 20 palabra
PASA LAGA BO AVISO NA OFICINA DI BON DIA
ARUBA WESTSTRAAT#22 POR DI 9:00AM-4:00PM
Email nos na
classified@cspnv.com

SERVICIO PUBLICO

Construction
remodelacion di cas, traha cas,
apartment, traha y drecha dak,
electricidad, verf pega mosaico,
traha cura, plomeria. Bon prijs
Tel. 593 3141

SERVICIO PUBLICO

Sra. ta haci cas y negoshi limpi
tambe por cuida baby y hende
grandi part time y full time
Tel. 740 7573

SERVICIO PUBLICO

Handyman
Pa trabou di verfmento
plumbing tuberia, chapi,
limpieza di cura, drecha mata
Tel : 567 1108

SERVICIO PUBLICO

Mi ta ofrece servicio pa haci
reparacion di porta, ventana y
hopi mas. Arubiano Balente
Pa mas informacion por yama
Tel. 563 6762

FOR RENT

Bunita cas na Gold Coast
3 camber 2 1/2 baño, sala,
comedor, cucina y patio. Pa
mas informashon por
whatsapp
+58 414 614 7440

TA HUUR

Se alquila habitacion con todo
incluido
Brikstraat na Playa
Tel.564 1979

SERVICIO PUBLICO

Pa trabou di data-entry of
update di bo administracion pls
contact:
Tel.568 2339

TA BENDE

Combo di regalo pa
tur ocasion:
Mugs, kerki di biña, tablashi cu
leyenda
Pa mas informacion
Cell whatsapp 567 2907

SERVICIO PUBLICO

Mi ta ofrece servicio di
electricista en general corto
circuito y mantencion
Tel.566 5026

TA HUUR

Cas na Bubali 17G
3 camber / 2 baño
Pa mas info
Tel. 561 1496 / 662 9832

TA BENDE

BBQ Grill tipo cilinder
"criyoyo" duradero
Prijs Afl.250
Tel. 569 7787

SERVICIO PUBLICO

Nos ta chapi, corta y planta
mata, brinda tur servicio cu bo
cura mester. Tira sushi afo, tur
esaki na un super bon prijs
Tel. 738 1908

Sushi den cura?

Ta piki sushi cu pick-up
grandi pa Afl 75,- pa buelta.
Yama nos na
561 4297 of 561 5179
Hasi Aruba Limpi.

TA BUSCA

Señora cu auto dialuna pa
diabierna pa busca yiu di skol,
cushina y hasi limpieza di cas
11.30 -5.30
Tel. 563 8822

SERVICIO

Unified One Events
Photos , films, wedding
Tel. 749 2533

TA HUUR

Habitacion con todo incluido
Tel. 564 1979

SERVICIO PUBLICO

Masaje relajante, sports ma-
sajes, aroma terapia, piedras
calientes, reflexologia, faciales
Sabana Basora # 157 P.Ch.
Tel. 561 8520

SERVICIO PUBLICO

Mi ta ofrece pa cuido di mucha
di dialuna pa diabierna y
weekend. Pa informacion
Tel. 558 7310

SERVIO PUBLICO

Ta ofrece pa verf y chapi cura
bon prijs. Nos ta hiba e sushi.
Yama pa mas informacion na
563 4828 / 5679610

SERVICIO PUBLICO

Hacemos todo tipo de construc-
cion, reparacion de casas, pin-
tura, acabados finos, jardines,
patios, techos a buenos precios
Tel. 569 7539 / 746 0518

SERVICIO PUBLICO

Sushi den cura pa solamente
50,- pa buelta, nos ta lante lague
limpi mane un soño.
Arubiano trahado
Call 592 5766

SERVICIO PUBLICO

Nos ta haci trabou di
plomeria, electricidad,
hardineria incluye hiba sushi
Handy man.
Tel.742 6250

SERVICIO PUBLICO

Mi ta chapi, lanta sushi, corta
mata, transporta frigidaire, was-
machine biew, drecha cas, etc.
Tel. 564 1979

SERVICIO PUBLICO

Pa haci trabou di verf y chapi,
tur mantencion di pafor di cas
Yama y puntra pa Benito na
Tel.630 5185

TA BUSCA

trabou pa haci cas limpi,
negoshi of oficina
Tel.561 3910

SERVICIO PUBLICO

Pa tur trabou di tapiceria di
mueble, auto, yate y barco.
Nos ta haci trabou di cabana y
bambu y nos ta verf
Tel : 569 7539 /737 3993

Cas Di Cultura

Vondellaan 2 Aruba
297-582-1010

F A D A

Campanastraat 5 Aruba
297-583-2999
297-583-9610
F A V I
Primavera 233 Aruba
297-582-5051
297-582-5222

F E P O

Engelandstraat 15 Aruba
297-583-1016
297-583-6607

**Fundacion Contra
Violencia Relacional**
Tel: 583-5400

Fundacion Autismo Aruba

Irenestraat 21 Aruba
297-588-1179

Fundacion Pa Nos Muchanan

Cumana 2 Aruba
297-583-4247

Fundacion Tel Pa Hubentud

Wilhelminastraat 19
Aruba
297-588-6138
**Koningin Wilhelmina
Fonds**
Spinozastraat 9 Aruba
297-582-0412

Mary Joan Foundation

Sabana Blanco 8 Aruba
297-588-9999

Rode Kruis Aruba

Pedro Gallegostraat 14
Tel.297-582-2219
Fax 588-3376

Famia Planea (SBVO)

Avenida Milio J Croes 17
B Aruba
297-588-9591
www.famiaplanea.org
famiaplanea@hotmail.
com

Stichting Fundacion Guia Mi

George Madurostraat 34
297-582-0088

Y M C A

Calbasstraat 1 Aruba
297-582-3072

AL-ANON group

Sabana Liber #8, Noord
(close to the hotels)
Tel: 736-2952 or
593-7081

Dokter na warda

Oranjestad **San Nicolas**
Hospital **Imsan**
7:00 pm / 10:00 pm **24 ora**

Botica na warda

Oranjestad: **San Nicolas:**
Central Aloe
Tel. 585 1965 Tel. 584 4606

EMERGENCIA **911**

POLIS

Oranjestad	100
San Nicolas	104
Santa Cruz	105
Noord	107
Tip Line	11141
Brandweer	115
Ambulance	911
Hospital	527-4000
Imsan	524-8833
Warda Costa	913
Seguridad Nacional	11911
Cruz Cora	582-2219

BOTICA

Aloe	584-4606
4 Centro Medico	584-5794
Central	585-1965
Dakota	588-7364
Del Pueblo	582-1253
Eagle	587-9011
Kibrahacha	583-4908
Maria	585-8145
Di Servicio Noord	586-4606
Oduber	582-1780
Paradera	588-6638
San Lucas	584-5119
San Nicolas	584-5712
Santa Anna	586-8181
Santa Cruz	585-8028
Sero Preto	584-4833
Trupial	583-8560

UTILIDAD

Setar	117
Web	525-4600
Elmar	523-7147

FUNERARIA

Aurora	588-6699
Royal Funeral H.	586-4444
Ad Patres	584-2299
Olive Tree	584-8888

Servicio di Taxi

**Aruba Transfer Tour &
Taxi C.A.**

Tel: 582 2116/582 2010

Taxi Adres Services (24h)

Tel. 587 5900

A1 Taxi Services Aruba

Tel: 587-8850
Tel: 280-2828
Whatsapp: 592-7024

Aurora

Royal Pray

Funeral Home & Crematory

Lagrima y flornan por seca, su recuerdonan y tur loke el a haci y significa pa nos, lo keda graba pa semper den nos mente y curason.
"Cerca Dios mi alma ta na paz, ta di DJ'E mi salbacion ta bin"
Salmo 62:1

Cu dolor na nos curason, pero conforme cu boluntad di Dios, nos ta participa fayecimento di nos ser stima:

Michel Marlon Thodé

Cariñosamente yama "Maiky"
*06-09-1962 - †16-08-2023

Na number di su:

Casa: Lillian Thodé-Werleman

Mama y Tata:

Thersita Thodé-Tromp y †Hilario Thodé

Yiunan: Lychael Thodé,

Dylan Thodé y Milou Bruijnel

Rumannan:

Patrick Thodé y Johanna Thodé

Aldrin Thodé y Deysi Thodé-Alarcon Guzman

Swa y Cuñanan:

Ruben Werleman, Lourdes y Famia

Ricardo Werleman y Norsí

Ludwina (Wina) Croes-Werleman, Milo Jr y Famia

Omo y Tantan: †Francisco Thodé, †Edna Thodé y Famia, Maria Elisabeth Tromp-Thodé y Famia, Francisco Abelino (Lino) Thodé y Telma, †John Ronald Thodé, Evaristo (Victor) Thodé y Famia, †Jose Tromp y Famia, Emiliano Tromp y Famia, †Jacinto Tromp y Famia, Juliana Gil-Tromp y Famia, †Celpha Tromp, †Mariano Tromp y Famia, †Ascencion Tromp y Famia, †Eduardita Gil-Tromp y Famia, Clea Farro y Famia, †Antonio Farro

Sobrino- y Sobrinnan: Jonathan, Xandrick, Jouel, Mayra, Juwina, Ruthlin, Ivana, Laura-Andrea
Primo- y Primanan stima y conocirnan
Ayudante: Niyereth Urrego

Amigonan di Cas: Burton Jacobs, Louis Boekhoudt, Luis Machado y Tico Oduber
Coleganan di B.I.E.

Gruponan: Coro Crystal, Coro Santa Cecilia y Orkesta Filarmonica

Demas Famia: Thodé, Werleman, Croes, Tromp, Everon, Tavares, Farro, Alarcon Guzman, Gil, Kock, Bruijnel, Wever y Henriquez

Ta invita pa asisti na e acto di entierro cu lo tuma lugar dialuna dia 21 di augustus 2023 di 1'or pa 4'or di atardi, sigui pa un respons na Misa Inmaculada Concepcion Santa Cruz y despues saliendo pa Santana Catolico de Vries Santa Cruz.

Si den nos tristesa nos por a lubida un of otro familiar y conocir nos disculpa. Nos ta lamenta cu despues di entierro nos no por ricibi bishita di condolencia na cas.

Aurora

Royal Pray

Funeral Home & Crematory

Ma nos ciudadania ta den shelu, for di unda nos ta spera ansiosamente pa un Salvador, e Señor Jesu-Cristo,"
Filipensenan 3:20

Cu hopi tristesa pero conforme cu boluntad di Dios nos ta anuncia cu a bay den brasa di Señor

Sra. vda. Rosa Maria Tromp Lopez

14 Feb 1935 - †16 Aug 2023

Casa: †Jozef "Cheppy" Tromp

Yiunan:

Linda Tromp

Mildred y Lesley

Jenny y Alwin Boekhoudt

Nieto y nietanan:

Alton y Vivian Burke Beaumont

Indirah Burke y Marc Tromp

Jennaline Boekhoudt

Marco Maduro

Anuar Burke y Nathiëne Croes

Desiree Maduro y Hendrik Bareño

Maryline y Derrick Koolman Boekhoudt

Jeremy Maduro

Josette Burke

Rozeline Boekhoudt y Michael Flores

Bisanieta y bisanietanan: Nathan, Nayijeah, Nohlan, Nason, Urjion, Beau, Belle, Dgianno y Dgiannie

Rumannan: Juancito y Helen Lopez Wanga y famia na Hulanda,

†Jose Lopez y famia, †Juan (Yendi) Lopez y famia, †Teresita Lopez y famia, †Arinda Lopez y famia, †Juanita Schoop Lopez y famia, †Eloy Lopez y famia

Swa: †Ciriaco (Dunchi) Tromp y famia

Sobrino y sobrinanan fam: Lopez, Robert, Schoop, ihanan, primo / primanan

Staff, personal y compañero / compañeranan di Cas di mi Chepa

Demas famia, amigo / amiganan, conocirnan y bisiñanan

Despedida ta tuma lugar dialuna dia 21 di Augustus 2023 na Aurora Funeral Home di 1or - 4 or di atardi.

Despues di entierro no ta ricibi bishita di condolencia na cas.

Nos disculpa si den nos tristeza nos a lubida di menciona cualkier persona.

Aurora

Royal Pray

Funeral Home & Crematory

"Señor ta mi wardador, mi'n tin falta di nada
Den cunucu di yerba berde e ta ponemi sosega.
E ta hibami na awa trankil,
Pa mi bolbe haña forsa".
Salmo: 23

Ciu profundo dolor na nos curason, pero conforme cu boluntad di Dios, nos ta anuncia fayecimento di:

Eulogio Ramon Robert

Mihor conoci como: "Mo Loy of "Pito"
13-09-1944 - †30-07-2023

Na bida amor di su yiu

Ex-operator di taxi Central

Ex miembro di Prensa/ Media

Na number di su:

Yiu di criansa:

Suhaily Nicolaas-Martie y esposo Ixomar Nicolaas

Nieto(a)nan:

Ixshailly

Ixlyanne

Ixqion

Rumannan:

†Jacobo Robert y esposa Josefina Robert-Damian y yiunan

Laurens Robert y famia

Prima stima:

Filomena Sophia y famia

Primo:

Anthony Robert

Su muchanan di cas:

Shawn, Jackyann, Emma, Archel, Sherman, Anselca, Christy, Shayenne, Jadirah, Xavier, Naila, Lubia, Rachelle, Walter, Judeila

Amiga(o)di cas:

Rubia, Ali, Papo, Osvaldo, Raiza, Silvia

Amigonan taxista, amigonan di Aruba Jrs, Medionan di prensa, Cas di Partido AVP, teamnan di Softball, miembranan di A.V.B. y demas amigonan

Demas famia: Robert, Nicolaas, Martie, Sophia, Tromp

Nos disculpa si den nos tristeza nos por a lubida di menciona alun famia of conocir.

Ta invita tur amigu Bisiña y conosirnan pa e ceremonia di despedida cu lo tuma lugar Diasabra 19 di augustus 2023 di 7 pm pa 9 pm na Aurora funeral home. Cremashon lo tuma lugar den seno familiar.

Porfabor bini na colornan alegre

Aurora

Royal Pray

Funeral Home & Crematory

Pero esnan cu confia den Señor lo haya forsa renoba cada bes; nan lo bula halto manera Aguila. Nan ta core sin cansa, nan ta cana sin perde rosea.
Isaiah 40:31

Cu hopi tristesa pero conforme cu boluntad di Dios nos ta anuncia cu inesperadamente a bay laga nos den brasa di Señor

Sra. Juanita Victoria de Cuba
*11-05-1945 †13-08-2023

Tata di su yiunan:

Ex-casa Gregorio van der Biezen

Yiunan:

Maria R. van der Biezen y famia

Robert G. van der Biezen y famia

Christina van der Biezen y famia

Julietta M. van der Biezen

Rumannan:

Mario A. de Cuba y famia, Dominico P. de Cuba, Maria P. de Cuba, Felix W. de Cuba,

Veronica Romero – de Cuba y famia, Filomena F. de Cuba

y famia, Sofia A. Bordés – de Cuba y Famia, Daniel A. de Cuba y famia

Nieto(a)nan:

Gareth C. Cilie y Kimberly Peterson y famia, Marisa S. Josefa

y Wilfried N. Schooneman y famia, Chaney Clementina

Manera nieto: Ethan I.V. Romero

Bisanieta(a)nan:

Emma Rose Ai Min, Leianna Ai Li & Aaron James Si Jen, Gina Sophia & Mila Rose

Su hijanan stima:

Shakira S. Romero y Quinsley de Cuba, †Erwin (Rochi) Winterdal

Sobrino(a)nan:

Astrid de Cuba y famia, Sharon de Cuba y famia, Michell de Cuba,

Guido de Cuba y famia, Mario de Cuba, Dennis de Cuba, Shakira S. Romero y famia,

Michelangelo Romero y famia, †Gino Wout y famia, Rosalie Bell, Cheyenne de Cuba,

Gianni de Cuba, Quinsley Evertsz – de Cuba y famia, Qiandra de Cuba y famia

Sua y cuñanan:

†Marianita Britten, Israel A. Romero, Freddy Bordes, Sandra Stamper, Veronica van der Biezen, Celestina van der Biezen, Mary Giron – van der Biezen, Victor van der Biezen, Ambrocio van der Biezen

Omonan y Tantan:

Simon Gonzales y famia, †Johana Carrilho- de Cuba y famia, † Felix Gonzales y famia, †Petronilia de Cuba y famia, †Maria Tromp – de Cuba y famia, †Gregorio de Cuba y famia, †Josefa Hanst – de Cuba y famia

Su miho amiga /bisiña:

Justina Winterdal

Primo(a)nan, sobre Primo(a)nan, amigo(a)nan, conocirnan y bisiñanan

Demas famia: de Cuba, van der Biezen, Gonzales, Carrilho, Hanst, Tromp, Romero, Bordés, Stamper, Britten, Josefa, Cilié, Clementina, Abath, Carrilho, Wolf, Lesire, Orman, Kock, Giron, Kelly, Farro, Themen, Winterdal, Angela, Peterson, Schooneman.

Lo tin oportunidad pa condoleer diahuebs 17 augustus 2023 di 6:00p.m. pa 8:00 p.m. na cas den ceno familiar na Sabana Basora 6.

Ta invita pa acto di despedida cu lo tuma lugar diasabra dia 19 di Augustus 2023 na Aurora Funeral Home di 8:00 pa 11:00 di mainta. Despues pa Santana Central na Sabana Basora. Despues di entiero no ta ricibi bishiti di condolencia na cas.

Nos disculpa si den nos tristesa nos por a lubida un persona den e anuncio aki.

Aurora

Royal Pray

Funeral Home & Crematory

“Señor ta mi wardador, mi’n tin falta di nada
Den cunucu di yerba berde e ta ponemi sosega.
E ta hibami na awa trankil,
Pa mi bolbe haña forsa”.
Salmo: 23

Cu profundo dolor na nos curason, nos ta anuncia fayecimento di:

Nelson Guillermo Jacobs
Mihor conoci “Netto”
09-12-1961 - †12-08-2023

Na number di su:

Querida casa: Marie-Josée Jacobs-Boekhoudt

Yiunan:

Marushka Sherrill Jacobs y Luther Sherrill

Joshua Jacobs

Nelson Jacobs Jr.

Nietanan y nieto:

Keighley Visser

Tommy Visser

Amelia Sherrill

Mayornan: Cecilia Jacobs y †Guillermo Jacobs

Rumannan:

Carmen Jacobs y Gerard Louwers

Daniel Jacobs y Marion Kan

Subrina y subrinonan:

Krystle Geerman

Jaydeon Jacobs

Daniel Jacobs Jr

Dangui Jacobs

Swa: Danilo Boekhoudt

Suegra y suegro:

Marjorie Odor y Mateo Boekhoudt

Tanta y omonan, primo y primanan, famia y amistadnan: Jacobs, Boekhoudt, Trimon, Odor, Boezem, Gomez, Vrolijk, Maduro, Thijsen, Arends, Geerman.

Tur su ex coleganan di Toyota

Nos ta pidi nos disculpa si den nos tristesa nos por a lubida un of mas famia.

Acto di condolencia lo tuma lugar Diasabra 19 augustus 2023 na Royal Funeral Home for di 9:00 am pa 11:00 am. Cremashon lo tuma lugar den seno familiar.

Lamentablemente despues di entiero nos no por ricibi bishita di condolencia na cas.

Cu nos defunto stima sosega na paz y drumi dushi den brazanan di Señor.

Aurora

Royal Pray

Funeral Home & Crematory

The Lord is my light and my salvation— whom shall I fear?

The Lord is the stronghold of my life— of whom shall I be afraid?

One thing I ask from the Lord, this only do I seek: that I may dwell in the house of the Lord all the days of my life, to gaze on the beauty of the Lord and to seek him in his temple.
Psalm 27 v2 Of David

With heavy hearts, we announce the passing of our dearly beloved husband, brother, uncle, and friend.

Ray Anthony Joseph

Sunrise July 02, 1957

Sunset August 17, 2023

Son of † Kelvin Harold Joseph & † Marlene S. Westerburger

Left to Mourn are:

His Wife: Wendy Joseph Vrolijk

His Sisters: Patricia & Donna Joseph

His Niece and Nephew: Dorene Joseph, Dahlia Gomes and Shawn William Gomes

His Aunts and Uncles:

† Betty & † Anzlim Augustin Westerburger & Family

† Johannes & † Nina Westerburger Silva & Family

Sonia Westerburger & Family

Ronnie & Grace Westerburger Winterdaal & Family

Magda & † Aurealo Buckley Westerburger & Family

† Irvin & Ines Westerburger Cardona & Family

Alida Westerburger

† Myra, † Sybel, † Yoland, † Rita, † Vance, † Fish, +

Burty & † Gloria Joseph

His Brothers & Sisters in Law:

Carlos Vrolijk & Brenda Bouwman & Family

Armando Vrolijk & Heidi Verstraeten & Family

Alicia Vrolijk

Ricardo Vrolijk

Friends of Musical Band De Trupialen 1975: Jimmy Oduber, Robby Hart, Carlos Franken, Kenneth Hoogvliets, Frank Tromp, Gino Polak, †David Croes, † Francis Oduber & † Albert Croes

Friends of Musical Band Highway Six: Anthony Hovertsz, Johnny Milan, Alice Nobrega, Allan Drenel Manrique & Benjamin Giel, Jonathan Hoevertsz

Families & Close Friends: Joseph, Vrolijk, Augustin, Westerburger, Buckley, Jie Sam Foek, Noel, Luidens, Maduro, Croes, Odor, Fingal, Hek, Mc Neill, Hart, Vingal, Solagnier, Adonis and Neighbors.

The funeral service will take place at Aurora Funeral Home & Crematory, Cumana 76 on Tuesday, August 22nd, 2023, from 2:00 pm -4:00 pm.

The body will be cremated in close family kring.

Our sincere apology If in our grief we forgot to mention any family and/or friends.

We ask all attendees to dress colorfully in celebration of his life.

Aurora

Royal Pray

Funeral Home & Crematory

"Dios ta amor... y amor ta Dios, maske mi no ta na e mundo aki, tur dia lo mi ta banda di boso Curazon, mi por stens di loke Señor ta hasi"
Salmo 33

A fayece

Anton G. Mastenbroek
*10-09-1954 - †17-08-2023

Acto di despedida lo wordo anuncia despues

Aurora

Royal Pray

Funeral Home & Crematory

"Señor ta mi wardador, mi'n tin falta di nada
Den cunucu di yerba berde e ta ponemi sosega.
E ta hibami na awa trankil,
Pa mi bolbe haña forsa".
Salmo: 23

Cu profundo dolor na nos curason, nos ta anuncia fayecimento di:

Basilio Croes
*09-01-1939 - †18-08-2023

Acto di entierro lo wordo anuncia despues

Aurora

Royal Pray

Funeral Home & Crematory

The Lord is my shepard, I shall not want.
He maketh me lie down in green pastures.
He leadeth me beside the still waters,
He restoreth my soul.
Psalm 23

With deep sadness we announce the passing away of our beloved mother, grandmother, sister, aunt & friend.

Joan Sheron Hodge
*29-08-1954 - †17-08-2023

Left to mourn her:
Children:
Murle C. (Molly) Hodge
Eugene I. Hodge

Brothers & sisters:
†Winston Mars
Masy Abdoel Kariem and family
†Edgar Mars
Felicia (Tiny) Hodge and family
Mercedes (Patsy) Hodge and family
†Raphael Hodge and family
Don (Donny) Hodge and Lia and family
Carlos and family
Ogenio (Snake) Hodge and family
Janet Hodge and family
Nilo Hodge and family
Roy Hodge and family
Joyce Hodge and Ruthsel and family

Grandchildren, nieces and nephews, cousins

Family and Like family: Gibbs, Hodge, Mars, Simmons, van Putten, Baarh, Richardson, Martina, Tromp, Werleman, Young, Marsdin, Lioe-A-Tjam, Berkel, Gumbs, Bijlhout, Mardenborough, Kock, Mitchell, Heemstad, Arrindell, Euson, Lucas, Charles, Letren, Edwards

Our apologies if we have omitted any family members and friends in our time of grief.

We invite all friends, neighbors and other acquaintances to attend the funeral which will take place on Monday August 21, 2023, from 9 to 11 a.m. The body will be laid out from 9:00 a.m. at the Pray Funeral Home in San Nicolaas and will lay to rest from there to the central cemetery in Sabana Basora.

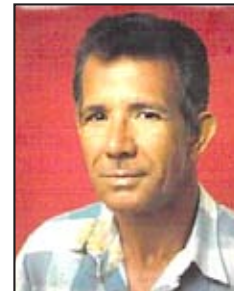
After the funeral there will be no condolences at home.

Aurora

Royal Pray

Funeral Home & Crematory

"Señor ta mi wardador, mi'n tin falta di nada.
Den cunucu di yerba berde e ta ponemi sosega.
E ta hibami na awa trankil,
pa mi bolbe haña forsa".
Salmo: 23

Cu tristesa pero conforme cu boluntad di Dios nas ta participa fayecimento di:

Joseph Bellarion Helder
Mihor conoci como "Beo"
*30-04-1941 - †16-08-2023

Acto di despedida lo wordo anuncia despues

Aurora

Royal Pray

Funeral Home & Crematory

Lagrima y flornan por seca, su recuerdonan y tur loke el a haci y significa pa nos, lo keda graba pa semper den nos mente y curason.
"Cerca Dios mi alma ta na paz, ta di DJ'E mi salvacion ta bin"
Salmo 62:1

Cu dolor na nos curason, nos ta participa fayecimento di nos ser stima:

Miguel Dirksz
Mihor conoci como "Melecio of Malau"
*12-02-1954 - †17-08-2023

Acto di entierro lo wordo anuncia despues

Aurora

Royal Pray

Funeral Home & Crematory

Proverbios 4:20-23
Hijo mío, está atento a mis palabras; Inclina tu oído a mis razones.
No se aparten de tus ojos; Guárdalas en medio de tu corazón;
22 Porque son vida a los que las hallan,
Y medicina a todo su cuerpo.
23 Sobre toda cosa guardada, guarda tu corazón;
Porque de él mana la vida.

Cu dolor na nos curason, nos taanuncia fayecimento di nos ser stima:

Ternura J. Ortin Chavez-Nava
*11-05-1951 †17-08-2023

Acto di despedida lo wordo anuncia despues.

Arsobispo Aleman “desapunta” pa intento di empleadonan di diocesis pa haya acceso pornografia

(AP) —E arsobispo di Colonia, un di e diocesis Catolico mas importante di Alemania, a expresa su decepcion diabierna cu empleadonan a uza computer di trabao pa purba haya acceso na websitenan di pornografia.

E declaracion for di Cardinal Rainer Maria Woelki a bin despues cu e corant di e ciudad, Koelner Stadt-Anzeiger, a reporta cu un lista for di e arsodiocesis a mostra mas cu mil intento pa haya acceso na websitenan asina for di su computernan. El a bisa cu docenas di empleadonan, incluyendo clerigonan mayor, a haci intentonan asina.

E arsodiocesis a confirma e existencia di un lista. El a bisa cu su proveedo di servicio IT ta check regularmente si “firewalls” ta blokea intentonan pa haya acceso na websitenan cu contenido vulgar manera violencia, pornografia y droga, y cu nan no tin e tarea pa check e historia di e usuarianan riba e computernan. El a bisa cu e check-up a resulta cu “ningun indicacion di comportamiento criminalmente relevante.”

“Ta desapunta mi cu empleadonan a purba haya acceso na paginanan pornografico cu e ayudo di aparatonan cu arsodiocesis a haci disponibel pa nan trabao— aunke e firewalls a ser implementa,” segun Woelki.

“Pa algun, e consumo di pornografia por aparece inofensivo,” el a agrega. “Pero mi ta di acuerdo cu Papa Francisco, ken ta condena esaki y ta ad-

verti di su peligranon, en particular e violacion di dignidad humano.”

E arsobispo a bisa cu el a puntra pa examina e incidente ora el a tende di nan. El a agrega cu e arsodiocesisnan tin hopi empleadonan “determina y confiabel.” E Arsodiocesis a bisa cu su investigacion interno a mostra cu Woelki mes no tabata un di e “usuarianan di websitenan incriminato-

rio,” segun e agencia di noticia Aleman dpa a reporta.

Fiscalnan di Colonia a conta dpa cu nan tin e lista di e arsodiocesis y ta examinando esaki, pero te awo no tin ningun sospecha di crimen y ningun investigacion andando. E asunto aki a bin na cla mientras cu e arsodiocesis ta experencia un crisis di confiansa rondando Woelki, un conservador cu a bira

un figura divisivo den e misa Aleman

Na 2020, Woelki a sconde un reportahe cu e tabata encarga cune riba con oficialnan di misa local a reacciona ora pastoornan a ser acusa di abuso sexual, citando preocupacionnan legal y poniendo hopi catoliconan local rabia. Un segunda reportahe, publica na maart 2021, a haya 71 caso cu oficialnan den rango halto cu a negligisha nan debernan.

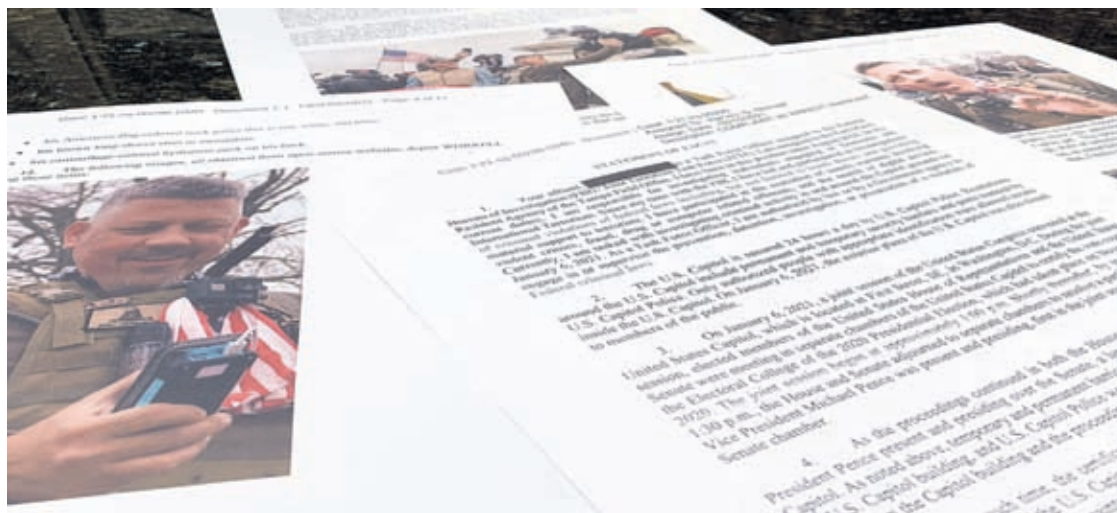
E reportahe a absolve Woelki di cualkier descuido di su deber legal cu respet na victimanan di abuso. Despues el a bisa cu el a haci erornan den casonan den pasado envolviendo acusacionnan di abuso sexual.

Dos envionan di e Papa a ser desplega na Colonia pa investiga posibel erornan pa oficialnan mayor den nan maneho di caso. Nan rapport a resulta den e Vaticano dunando Woelki un “time-out” spiritual y a critica erornan grandi di comunicacion.

Na maart 2022, despues cu el a regresa, e arsobispo a bisa cu el a entrega un oferta pa renuncia. Papa Francisco ainda no a actua riba esaki.

Merca:

Miembro di Proud Boys cu tabata den detencion domiciliario a disparce prome cu sentencia

(AP)—Autoridadnan ta buscando pa un miembro di e grupo extremista Proud Boys cu a disparce un par dia prome cu su sentencia den e caso di rebelion na e “Capitol” dia 6 di januari 2021, unda fiscalnan ta buscando mas cu un decada den prizon, segun un orden publica

diabierna.

Christopher Worrell, 52, di Naples, Florida, mester di a haya sentencia ayera despues cu a ser haya culpabel di flit “pepper spray” riba agentenan policial, como parti di e atake di e Capitol mientras cu Congreso tabata certificando e victoria presidencial di Joe

Biden. Fiscalnan a puntra un hues pa sentenci’e pa 14 año den prizon.

E sentencia a ser cancela y un orden pa su detencion a ser publica diamars, segun recordnan di corte. E oficina di Fiscalia Mericano pa Washington D.C. a encurasha publico pa comparti cualkier

informacion tocante unda e por ta.

Worrell tabata riba detencion domiciliario na Florida desde cu el a sali for di detencion na Washington na november 2021, menos cu un luna despues cu un hues a substancia su kehonan di derechonan civil tocante su tratamiento den prizon.

Hues di Distrito, Royce Lamberth, a haya cu e cuidio medico pa e man kibra di Worrell a ser retrasa, y a desprecia oficialnan di prizon na D.C. den corte. Su abogado, William Shipley, a nenga pa duna comentario. Numbernan di telefon crea pa Worrell y su custodio durante su detencion domiciliario no tabata funcional.

Mas cu tres docena di hende cu carginan den e rebelion a

ser identifica pa autoridadnan federal como lidernan, miembronan of asociadonan di Proud Boys, di cual su miembronan ta describi e grupo como un club di hombernan pa “chovinistan occidental.”

Ex-lider di e grupo, Enrique Tarrio, y tres otro miembro di e grupo extremista a ser condena di conspiracion sedicioso na mei.

Un total di aproximadamente 1.000 hende a haya carga di crimennan federal relata na e rebelion di dia 6 di januari. Mas cu 600 di e grupo aki a declara nan mes culpabel of a ser condena despues di huicionan dicidi pa un hurado of hues. Aproximadamente 600 a ser sentencia, cu mas cu mita ricibiendo terminonan di detencion variando entre tres dia pa 18 año.

Bezorg over de hoeveelheid afval overal op Aruba

Pagina 2

Kopers van Acqua Condominiums wachten nog steeds op overdracht van hun eigendom

Pagina 5

Nederlandse Economie Glijdt in Recessie na een Daling van 0.3% in het Tweede Kwartaal

Pagina 8

Bezorg over de hoeveelheid afval overal op Aruba

Onlangs zijn op sociale media diverse berichten opgemerkt van bezorgde burgers die afbeeldingen delen van wildernisgebieden en zelfs woonstraten, waar men grote hoeveelheden afval aantreft die zonder enige overweging worden achtergelaten.

Sommige burgers bekritiseren het beleid dat heeft geleid tot de sluiting van de Parkietenbos stortplaats, waarbij wordt opgemerkt dat mensen "geen keuze hebben" dan om afval weg te gooien. "Het zou beter zijn als ze geen vergoeding vragen voor de stortplaats; mensen gooien het in de wildernis," merkte een Facebook-gebruiker met de initialen N.L. op. "Maar nu de stortplaats gesloten is, hebben mensen geen keuze. We zien het allemaal," voegde gebruiker

R.F. eraan toe.

Desalniettemin zijn er andere gebruikers die van mening zijn dat degene die het afval zonder enige overweging weggooit,

verantwoordelijk is voor deze vernietiging. Gebruiker A.C. merkte op: "Ik vraag me af of degenen die dit doen een gebrek aan burgerverantwoordelijkheid hebben, of een gebrek aan respect voor ons geliefde eiland hebben, of als ze niet om het welzijn van ons allemaal die hier wonen geven, enzovoort, enzovoort?"

Minister van Natuur, Ursell Arends, heeft zich al met deze kwestie beziggehouden, vooral sinds de aankondiging van de sluiting van de dump bij Parkietenbos veel kritiek heeft

gekregen. Gisteren reageerde Arends op een Facebook-gebruiker door simpelweg te zeggen: "22 augustus 2023, stay tuned!" wat erop wijst dat er op die dag aankondigingen kunnen komen over veranderingen in het beleid of de invoering van een plan om deze situatie aan te pakken.

Het is bekend dat het Bureau Stadsinspecteur, via de Fixi-app, ingrijpt bij situaties waar schoonmaak op Aruba nodig is. Niettemin lijkt de hoeveelheid illegale stortplaatsen en vervuiling overal de capaciteit

van BSI te overschrijden om dit aan te pakken. In oktober 2021 sprak de woordvoerder van BSI, Robby Rosel, over een specifieke situatie in de wijk Santa Lucia en merkte op: "Het is zo'n misdaad dat mensen de wildernis ingaan en op deze manier afval weggooien." Rosel twijfelt er niet aan dat het om mensen uit dezelfde buurt gaat. "We ontvangen dagelijks meldingen van vervuiling in hoeveelheden die Aruba treffen." Rosel dringt erop aan dat burgers verantwoordelijkheid nemen en op verantwoorde wijze van hun afval afkomen.

Hervorming als thema... *Wellicht een alternatief...?*

Zoals te verwachten was, heeft een van de onafhankelijk geworden parlementariërs, die recentelijk de christendemocratische partij had verlaten, de oprichting van een nieuwe partij aangekondigd. De naam spreekt voor zich, het doel van de partij is de strijd voor hervorming. Nadere details zijn nog niet bekend maar op zich zegt deze summiere aanduiding al in welke richting de partij ambities wil ontwikkelen. Om te beginnen moeten we de nieuwe organisatie geluk toewensen, want de keuze belooft geen makkelijke weg. Van de andere kant, dit is wel de richting waarin gezocht moet worden naar oplossingen voor de verkeerde weg dat het land nu is ingeslagen.

Degene die zich voorneemt de overheid van dit land te gaan hervormen stuit niet alleen op de tegenstand van de politieke rivalen, maar ondervindt ook problemen bij het zoeken naar medestanders onder de bevolking. Dat heeft alles te maken met hetgeen de burger doorgaans van de overheid verwacht. We zitten niet voor niets opgescheept met een politiek systeem dat gebaseerd is op patronage en vriendjespolitiek; de gedachte dat als het gaat om je stem aan een bepaalde politicus te beloven, van diens kant iets wordt verwacht: het bekende "what's in it for me?" Dit gaat ook niet zomaar veranderen, die denkwijze doet er jaren, wellicht decennia over om fundamenteel

te veranderen en dat is bovendien niet zeker als tegelijkertijd dit oude systeem probleemloos blijft functioneren. Dat brengt ons bij het volgende punt: hoe groot is de waarschijnlijkheid dat een burger kan rekenen op gelijke behandeling, ondanks dat hij/zij op een andere partij heeft gestemd in ieder geval niet op de huidige regeerders? Helaas zien we nog niets veranderen in dit opzicht, omdat degene die hervormingen moet brengen net diegene is die op de stoel zit om het eigen aloude beleid uit te voeren. En dat zou dan degene zijn die tegen de eigen aanhang gaat zeggen dat er 'vanaf vandaag hier een andere wind gaat waaien'?

Wat we hier signaleren is de grote tegenstrijdigheid die zichtbaar is in de huidige hervormingsprocessen die in samenwerking met Nederland worden uitgevoerd: het is één ding om een algemeen programma van algemene verbetering af te spreken en te beginnen met de eerste stappen daarvoor te zetten; het is heel iets anders om de eigen basis te confronteren, die deze veranderingen niet gaat begrijpen, zeker niet als ze niet zien dat hun leiders naar voren komen en hen duidelijke keuzes zien maken ten gunste van de noodzakelijke veranderingen. Wat we dan zien is een extreme voorzichtigheid en ondoorzichtigheid bij het doorvoeren van veranderingen, bijna als een dief in de nacht, bij wijze van spreken. Dat kan misschien een manier lijken om beide zijden tevreden te houden, maar dit gaat natuurlijk ergens

vastlopen.

Impliceert dit dan dat een hervormingsproject, welk project ook, gedoemd is te mislukken? Dat geloven we niet, maar het is dan wel noodzakelijk veel meer in details te treden bij het beschouwen en bekritiseren van wat nu plaatsvindt in de huidige projecten. Wat een nieuwe partij op zich moet nemen is dus niet alleen een globale visie uitdragen maar veel meer gefundeerde en gedetailleerde kritiek naar voren brengen, waarbij niet geschuwd moet worden de eigen oplossingen uit te dragen. Iets wat zeker ontbreekt bij de oppositiepartijen, vooral de kleine, is voldoende capaciteit om zaken te onderzoeken en te analyseren, vooral vanwege de kleine achterban waaruit ze kunnen putten. Ondanks het feit dat we een klein territorium zijn, omvat onze overheid een veelheid aan thema's en beleidsterreinen wat heel moeilijk op te vangen is met een kleine groep vooral vrijwillige medewerkers. Hier hebben de twee grote partijen door de jaren heen een veel ruimere basis opgebouwd, ook binnen het apparaat, iets wat heel moeilijk te herhalen is in deze tijden.

Wellicht klinkt ons verhaal niet zo positief waar het de perspectieven betreft voor een nieuwe politieke partij? Dat ook weer niet, we zien ook wel positieve punten. Het is op zich een goed idee om als centraal thema de noodzaak tot hervorming van de overheid te nemen, omdat de urgente noodzaak van die hervorming op dit moment het enige zinnige, levensvatbare paradigma lijkt

te zijn. Het is vanzelf al zo dat in onze gemeenschap weinig ruimte blijkt te zijn voor de ouderwetse ideologieën, zoals de eeuwige tegenstelling tussen christendemocratie en sociaaldemocratie, weinig uitgelegd en weinig begrepen, ideologieën die bovendien zelfs met een loep niet te vinden zijn in de feitelijke wijze van opereren van die partijen. Het mag natuurlijk duidelijk zijn dat voor het geven van enige inhoud aan het nieuwe paradigma men in de praktijk moet kunnen bewijzen dat hervormingen kunnen worden voorgesteld die werkelijk een vooruitgang voor de burger betekenen. Maar goed, we zijn geen beleidsadviseur voor de nieuwkomer, men mag veronderstellen dat ze goed weten waar ze aan beginnen.

Tenslotte nog dit: het is niet de eerste keer dat in een land men het thema van hervormingen neemt als leus voor hetgeen de partij wil uitdragen. Net zoals het geval is geweest met andere leuzen kan het ook hier weer gebeuren dat de hele zaak eindigt in een grote teleurstelling of zelfs bedrog. Beloften nakomen is in het algemeen in de politiek altijd het moeilijkste. Maar, ons land heeft momenteel dringend een nieuwe richting nodig, juist omdat de twee grote partijen geen blijk geven van voornemen noch drang om de noodzakelijke veranderingen te brengen, omdat het ingaat tegen het immer aanwezige patronagesysteem. In ieder geval krijgt in de politiek niemand een 'free ride', dus moet het bestaansrecht eerst in de praktijk worden bewezen.

Criminaliteitscijfers gepresenteerd door Minister van Justitie tonen een positieve ontwikkeling aan

Drastische daling in schietincidenten in de eerste helft van 2023

Tijdens een persconferentie van de Arubaanse regering die gisterochtend plaatsvond, lichtte Minister van Justitie en Sociale Zaken, Rocco Tjon, de criminaliteitscijfers van Aruba van de afgelopen jaren toe.

Volgens Minister Tjon is dit een initiatief dat de regering heeft genomen om op een proactieve manier deze cijfers aan de gemeenschap te presenteren. De presentatie van de cijfers zal twee keer per jaar plaatsvinden, aan het begin van het jaar om een overzicht van het hele voorgaande jaar te geven, en halverwege het jaar om te laten zien hoe de eerste helft van het jaar is verlopen en om dit te vergelijken met de cijfers van voorgaande jaren voor evaluatie van de ontwikkeling.

Hij legde uit dat het Korps Politie Aruba momenteel bezig is met een reorganisatie en dat een van de afdelingen die volledig wordt gereorganiseerd, voor een betere basis zorgt, namelijk de informatieafdeling. Dit is zeer belangrijk, benadrukte hij, op strategisch niveau, maar ook operationeel niveau en om de vergelijkingen met betrekking tot deze cijfers mogelijk te maken.

"Ik ben zeer tevreden dat ik

de positieve ontwikkeling van deze cijfers heb kunnen opmerken, met de afname van verschillende soorten misdrijven. Dit heeft te maken met strategische beslissingen, het heeft te maken met investeringen in materialen voor het personeel en ook projecten zoals die van camera's en radars die zorgen voor verhoogde veiligheid, maar aan het eind van de dag blijft dit het werk van mensen. Zonder de inzet van alle politieagenten zouden deze cijfers geen realiteit zijn," benadrukte Minister Tjon.

Hij wees erop dat deze cijfers afkomstig zijn van het

Korps Politie Aruba zelf. Er zijn bepaalde afdelingen die betrokken zijn bij alle misdaden en daarom is er een goed overzicht van deze cijfers en kunnen ze worden vergeleken met die van voorgaande jaren.

De eerste tabel illustreert het aantal incidenten dat wordt gecategoriseerd als moord/homicide van 2018 tot en met 2023. In 2019 waren er drie incidenten, in 2021 steeg dit naar acht incidenten, in 2022 daalde het weer naar drie incidenten en in 2023, tot nu toe, blijft het op drie incidenten.

Minister Tjon voegde eraan toe dat van deze drie incidenten er al twee zijn opgelost en benadrukte dat het percentage opgeloste zaken in al deze cijfers zeer hoog is.

Een aspect dat veel mensen zorgen baart, zijn de schietincidenten en in deze categorie is er ook een drastische afname te zien. In 2020 en 2021 waren er 19 incidenten, in 2022 steeg dit naar 21 incidenten en tot nu toe in 2023 zijn er vijf incidenten.

Voor wat betreft incidenten waarbij witte wapens worden gebruikt, is er ook een afname. Vorig jaar waren er 13 incidenten en dit jaar, tot nu toe, zijn er vier incidenten.

De Minister van Justitie legde verder uit dat in de categorie van de aankomst van boten die vaak met smokkelwaar en personen naar Aruba komen, in 2018, toen het radar systeem nog niet was geïnstalleerd, er 33 incidenten in deze categorie werden geregistreerd, en in 2023 tot nu toe zijn er 13 incidenten.

Hij benadrukte dat het merkbaar is dat steeds meer van deze boten worden onderschept, wat mede te danken is aan investeringen in technologie en aan alle strategische bijeenkomsten tussen de verschillende departementen. In de volgende tabel werden de cijfers voor overvallen geïllustreerd. In 2018 waren er 36 overvallen, in 2019 steeg dit naar 50 en in 2020 begon een daling, met 45 incidenten. In 2021 waren er 30 incidenten, in 2022 waren er 20 incidenten en in 2023, tot nu toe, werden twee incidenten geregistreerd, en volgens de minister zijn beide zaken opgelost.

Hij benadrukte dat dit het resultaat is van strategische beslissingen, investeringen in personeel en technologie voor succesvolle onderzoeken, en ook de belangrijke investeringen in het cameraproject, dat op de lange termijn helpt om misdaden te voorkomen en als er iets gebeurt, is de kans op het oplossen van deze zaken veel groter.

"Dit is een buitengewoon positieve ontwikkeling, ik herinner me dat veel mensen in het verleden bezorgd war-

en over het aantal overvallen dat plaatsvond, 's nachts werden mensen zelfs in hun huizen overvallen, en ik geloof dat deze ontwikkeling laat zien dat het nu volledig onder controle is," benadrukte Minister Tjon.

Het laatste gepresenteerde tabel toont de cijfers van het aantal meldingen van schietincidenten. Hij legde uit dat er vaak meldingen binnenkomen waarin burgers bellen en aangeven dat ze schoten hebben gehoord, maar dit kan niet altijd bevestigd worden omdat er ook andere geluiden zijn, maar alle meldingen worden geregistreerd. Volgens de meldingscijfers van schietincidenten waren er in 2021 66 van dergelijke meldingen, vorig jaar waren dat er 42 en dit jaar tot nu toe zijn er slechts 15 meldingen.

Om deze resultaten te behalen benadrukte Minister Tjon twee belangrijke projecten. Eén daarvan is het cameraproject, en zoals al bekend is, heeft dit project verschillende fasen in de uitvoering ervan.

De Minister van Justitie benadrukte dat de regering blijft investeren om dit te verbeteren via technologie en door communicatie, maar ook door personeel dat 24 uur per dag deze beelden monitort om zo patrouilles en capaciteit op een efficiëntere en effectievere manier te beheren.

Het andere grote project dat heeft geleid tot deze resultaten is het radarproject. Minister Tjon kondigde aan dat al de vier radarapparaten zijn aangeschaft en alle gunstige voorwaarden zijn al ontvangen, gezien de situatie waarin deze worden geïnstalleerd door alle betrokken departementen zoals het Departement van Natuur en Milieu, en hij benadrukte dat deze voorwaarden positief zijn.

Hij meldde dat het laatste van de vier radars nog dit jaar zal worden geïnstalleerd en deze radar gebruikt de meest geavanceerde technologie, zodat het personeel betere analyses kan maken en daardoor smokkelwaar die naar Aruba wordt gebracht, sneller kan onderscheppen.

Tabel 1: Aantal incidenten per categorie

Incident	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Moord/Doodaanslag	-	3	0	8	3	3
Schietincident	8	12	19	19	21	5
Steekincident	-	19	4	12	13	4
Aanlanding	33	13	7	8	18	13
Aanrijding DA	10	8	6	7	13	6

Bron: Jaarverslag BFTO, jaarverslag verkeer

Tabel 2: Aantal geregistreerde gewapende overvallen

Jaar	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Totaal aantal	36	50	45	30	20	2
Opgelost	31	32	34	17	15	2
Oplossingspercentage	86%	64%	76%	57%	75%	100%

Bron: Overzichten TBP

Opmerkingen:

- gewapende overval 2023, betreft een (1) valse aangifte

Zeker weten dat er niet... Nog een criminele organisatie is...?

Dezer dagen is er een verhit debat gaande in de Verenigde Staten, veroorzaakt door de vierde strafzaak tegen ex-president Trump. Daarbij kwam een interessant aspect naar voren, ook voor ons. Het betreft de toepassing van de wet die bedoeld is om deelname aan een organisatie die tot doel heeft misdrijven te plegen aan te pakken. Deze is bekend geworden onder de afkorting 'RICO' (Racketeer Influenced and Corrupt Organizations Act), die is gebruikt in talrijke zaken tegen de georganiseerde misdaad, meestal de maffia en drugsbendes. Echter, diezelfde criteria kunnen ook toegepast worden in andere gevallen waarbij het gaat om samenspanning met een kennelijk misdadig doel. In de zaak tegen de voormalige president en zijn kring van medewerkers en adviseurs gebruikt de officier van justitie in deelstaat Georgia de wet om deze groep te vervolgen vanwege het organiseren van een poging om een vervalste uitslag ten gunste van Trump te bewerkstelligen waar het deze deelstaat betrof. Soortgelijke pogingen deden zich ook voor in andere staten. De poging mislukte, ondanks de aanval van Trump-supporters op het Capitool, op 6 januari 2021, de dag dat de volksvertegenwoordiging bijeenkwam om het verkiezingsresultaat goed te keuren.

Deze zaak, evenals de andere tegen Trump, kunnen nogal wat tijd in beslag

nemen en het is niet de bedoeling om te gaan speculeren over de uitkomst. Wat onze aandacht meer trok is de vraag hoe het staat met soortgelijke strafrechtelijke affaires bij ons; hebben we eigenlijk wel vergelijkbare wetgeving in huis? Het antwoord is bevestigend, alhoewel niet in een aparte wet, maar als onderdeel van het Wetboek van Strafrecht. Artikel 2:79 lid 1 luidt: "Deelneming aan een organisatie die tot oogmerk heeft het plegen van misdrijven, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste acht jaren of geldboete van de vijfde categorie." Het derde lid zegt nader: "3. Ten aanzien van de oprichters, leiders of bestuurders van een organisatie als bedoeld in het eerste lid, worden de op de feiten gestelde gevangenisstraffen met een derde verhoogd." Het vierde lid tenslotte voegt toe: "Onder deelneming als omschreven in het eerste lid wordt mede begrepen het verlenen van geldelijke of stoffelijke steun aan, alsmede het werven van gelden of personen ten behoeve van de daar omschreven organisatie."

Op zich is het niet vreemd dat we wettelijke regels hebben tegen dit soort misdrijven en dat deze ook gebruikt zijn in het optreden tegen de georganiseerde misdaad, veelal in het kader van de strijd tegen drugsorganisaties. Wel is opmerkelijk dat in de laatste jaren tot driemaal toe gebruik is gemaakt van het justitieel optreden tegen een misdadige organisatie, waar het ging om ministers of voormalige ministers als leider van de organisatie, die op deze wijze hun corruptie zouden hebben georganiseerd. In

één geval zit de voormalige bewindsman zijn straf al uit, terwijl een andere dezer dagen terugkeert in de rechtszaal voor de behandeling van het hoger beroep. In het derde geval (de zaak Flamingo), is het nog niet gekomen tot een dagvaarding. Nu kunnen we de volgende vraag verwachten, namelijk waarom het nodig is om dit allemaal te vertellen, als de meesten van ons dit allang weten. Het lijkt ons van belang omdat we al beland zijn bij de houding van dit allemaal te accepteren alsof het de gewoonste zaak van de wereld betreft en zeker zonder ons af te vragen hoe dit alles in de toekomst voorkomen kan worden. Of gaan we gewoon zitten wachten op de volgende calamiteit? Een voorbeeld zou het volgende kunnen zijn.

In de laatste jaren is een fors bedrag van ettelijke miljoenen van eigenaar veranderd in het kader van de zogeheten "maatschappelijke bijdrage" die een onderneming of persoon aan een stichting of vereniging moet betalen in de vorm van een donatie, als kennelijke genoegdoening voor het feit dat het land zoveel kostbare domeingrond aan de economische ontwikkeling kwijtraakt. Bij het niet voldoen aan deze eis krijgt men de erfpachtrechten niet. Dat lijkt allemaal heel aardig, maar het probleem is dat deze maatregel een wettelijke basis ontbeert, waarbij de minister - naar diens voorkeur - aangeeft aan wie de maatschappelijke bijdrage dient te worden betaald en om welk bedrag het gaat. Van deze geldstroom die van overheidswege wordt opgelegd krijgt het parlement nooit iets te zien, noch bestaat

er volgens ons enig ander toezicht op de criteria voor toekenning en het verdere toezicht op deze gelden. De enige die ooit een lijst heeft laten opstellen is de voormalige minister, nu verzeild in de zaak Flamingo, die over een beperkte periode van zijn ministerschap dit overzicht heeft laten maken. Die lijst hebben wij onder ogen gehad en het betrof een bedrag van in totaal meer dan vier miljoen florin...

En nu de mogelijk volgende 'criminele organisatie'

Daar dus elke mogelijke administratieve controle op dit proces ontbreekt, is het makkelijk voor te stellen dat er druk wordt uitgeoefend op een organisatie om een dergelijke gift te accepteren, met de voorwaarde dat een deel wordt doorgegeven aan een bankrekening van 'een derde'... Het gaat er niet om of wij kunnen bewijzen dat er corruptie plaatsvindt; het kardinale punt is dat niemand kan bewijzen of er corruptie plaatsvindt omdat er geen enkele controle bestaat en deze miljoenenstroom geheel in onduidelijkheid gehuld gaat. Een van Aruba's beste juristen noemde dit al jaren geleden een geval van 'pseudo-legale afpersing' waarbij een minister, die uitsluitend bevoegd is om domeingrond via strikt wettelijke weg uit te geven en daarvoor de wettelijke penningen te innen, in de beste stijl van ex-dictator Juan Peron in Argentinië het begin inluidt van een mogelijke corruptiestroom. Kennelijk willen onze politici niets leren, maar komen straks wel klagen wanneer het weer hopeloos fout loopt.

ELMAR: Gemiddeld 1 tot 2 auto-ongelukken met straatlantaarn betrokken per week

ELMAR is toegewijd aan het bevorderen van veilig verkeer en het beschermen van onze elektrische infrastructuur op Aruba. In onze inspanningen om dit te bereiken, delen we informatie over auto-ongelukken waarbij straatlantaarns betrokken zijn. Een verontrustende trend is het aantal auto-ongelukken met straatlantaarns, vooral tijdens het weekend. We registreren gemiddeld 1 tot 2 gevallen van auto-ongelukken met straatlantaarns per week.

Tot op heden, in 2023, hebben we in totaal 54 gevallen van auto-ongelukken met straatlantaarns geregistreerd. Dit is zorgwekkend. Van deze 54 gevallen vonden er 24 plaats tussen 11:00 uur 's avonds en 6:00 uur 's ochtends. In vergelijking met voorgaande jaren is er een toename in het aantal gevallen. In het voorgaande jaar bedroeg het totale aantal vergelijkbare ongelukken 122. En in 2021 was het totale aantal 107. De impact van deze ongelukken heeft niet alleen invloed op de stroominfrastructuur, maar laat ook gebieden in de buurt zonder stroom achter.

Deze informatie omvat geen gevallen waarin vrachtwagens stroomleidingen trekken. Ook gevallen waarin ELMAR niet op de hoogte wordt gebracht van het ongeval zijn zorgwekkend. Het gevolg hiervan is dat bestuurders en voetgangers in de buurt van de lantaarnpaal en het stroomnet in het gebied in een kwetsbare situatie worden geplaatst.

We ontvangen vragen en suggesties om de elektrische infrastructuur ondergronds aan te leggen. Momenteel is het elektriciteitsnetwerk in Aruba 43% bovengronds en 57% ondergronds. Dit komt door het gebrek aan ruimte en terrein om meer transformatorhuisjes op Aruba te bouwen om het volledige elektriciteitsnet ondergronds te leggen. Daarnaast is de bodem van Aruba droog en hard, wat het plaatsen van ondergrondse kabels bemoeilijkt. In beide gevallen zal de verkeersinfrastructuur van Aruba straatlantaarns omvatten.

Om deze reden vragen we alle bestuurders om voorzichtig te rijden, de verkeersregels te volgen en zo auto-ongelukken te voorkomen en de verkeersveiligheid te handhaven. We beseffen dat onze inspanningen om onze elektrische infrastructuur te behouden hand in hand gaan met de inspanningen van onze gemeenschap om bewust te rijden.

"Zorg voor jezelf en zorg voor elkaar. Iedereen op de weg maakt deel uit van onze gemeenschap, en samen moeten we werken aan het behoud van een veilige verkeersomgeving voor iedereen."

Nog steeds geen uitvoering van vonnis:

Kopers van Acqua Condominiums wachten nog steeds op overdracht van hun eigendom

In februari publiceerde **Bon Dia Aruba** een artikel waarin **Adrian Bianchi** en **Susana Matteo**, een Argentijns stel, hun ontevredenheid uitten over de situatie die ze als investeerders hadden aangetroffen nadat ze het **Acqua Condominiums-project** hadden verkocht, dat later **Radisson Blue** werd. Nu, enkele maanden later, heeft het stel opnieuw contact opgenomen om hun teleurstelling te uiten over het feit dat er niets is opgelost.

"Het is al bekend dat **Acqua Condominiums** (nu opererend als **Radisson Blu**) de verkoop van wooneenheden in een appartementencomplex heeft gepromoot met de belofte van 100% eigendom, en dat de voltooiing van het werk onredelijk lang heeft geduurd, meer dan 10 jaar," verklaarde het stel in een persbericht. "Maar het meest verontrustende is dat het notariële contract zonder kennisgeving aan de kopers eenzijdig en nadelig is gewijzigd, en dat alle voordelen aan de ontwikkelaar, **Basiruti C.V.** (**Acqua Project**), zijn toegekend, vertegenwoordigd door het advocatenkantoor **De Cuba/Ormel/Noordhuizen**."

Ze legden uit dat kort voor de "eenzijdige en nadelige" contractwijziging, ze een rechtszaak hadden aangespannen bij de rechtbank van Aruba om de uitvoering van het oorspronkelijke contract af te dwingen, maar dat de overdracht niet is nagekomen. Ze hebben beroep aangetekend bij het Hof van Justitie in Curaçao, dat de uitvoering van het betreffende contract heeft bekrachtigd.

Tot en met 15 augustus 2023 heeft **Acqua** hun eigendom niet overgedragen - in dit geval een appartement. **Bianchi** en **Matteo** vertellen dat hun eerste advocaat, van **Croes Wever Ruiz**, hen vertelde dat ondanks het winnen van de zaak, ze niet tegen de wens van de ontwikkelaar, **Basiruti C.V.**, konden ingaan en hun eigendom niet zouden ontvangen "tenzij we dat dwangmatige addendum ondertekenen" en op dat moment werd hen verteld dat ze geen diensten meer zouden

verlenen.

"We hebben de zaak aangespannen, we hebben gewonnen, we hebben aanzienlijk geld uitgegeven aan **Croes Wever Ruiz**, en **Acqua** doet wat ze willen, ze voldoen niet aan het vonnis van de Arubaanse rechter of van het Hof van Justitie in Curaçao."

Toen wendden ze zich tot het advocatenkantoor van **Dr. Carol Lejuez**, die hen informeerde dat het mogelijk was om een dwangbevel uit te vaardigen om de naleving van de leveringsopdracht af te dwingen. Maar geconfronteerd met deze situatie, dreigen de advocaten van **Acqua** met juridische stappen als de deurwaarders deze executie zouden uitvoeren, aldus **Matteo** en **Bianchi**.

"Dit is niet alles, later heeft **Acqua**, naast het ontbinden van het eerdere contract en het dwingen tot het ondertekenen van een addendum om de gekochte eenheden te leveren - moeten we duidelijk maken dat we hebben geraadpleegd met een andere notaris in Aruba en een notaris in Nederland, en beiden waren het erover eens dat het addendum en de terreinsplitsing die ze hebben uitgevoerd **ILLEGAAL** zijn. De terreinsplitsing en de gemeenschappelijke gebieden die we al hebben betaald willen ze gratis van ons afnemen, waarbij ze onze rechten wegnemen."

Ze voegen eraan toe dat "deze ontbinding en de nieuwe kadastrale registratie officieel zijn uitgevoerd door notaris **Chamilla Tromp**, die op de hoogte is gebracht van het ongenoegen van de klanten

over het ondertekenen van het addendum, en ook behoorlijk op de hoogte is gebracht van de vonnissen die de rechtbank heeft uitgevaardigd en die **Basiruti C.V.** niet heeft nageleefd; ondanks dit heeft notaris **Tromp** zich in het voordeel van **Acqua** ingezet zonder rekening te houden met de rechten van de kopers en de schade die dit veroorzaakt."

Het stel merkt op dat ze begrijpen dat de notarissen op Aruba worden benoemd door de Kroon en geen partij kunnen kiezen, maar in plaats daarvan neutraal en onpartijdig moeten zijn in hun werk. "Hier blijkt dat dit niet het geval is."

Nu stellen **Bianchi** en **Matteo** zichzelf de vraag of deze uitgevoerde handelingen legaal zijn. Andere notarissen hebben gezegd dat dit niet legaal is. "Is het legaal om unilateraal het contract ingrijpend te wijzigen en zo af te wijken van de levering van de appartementen? Is het ethisch en legaal om de verworven rechten te ontnemen door een notarieel contract te tekenen en contant te betalen zonder enige vergoeding? Is het correct, legaal en moreel om via een notaris een nieuwe terreinsplitsing en gemeenschappelijke gebieden uit te voeren die al zijn betaald, wetende dat er klanten zijn die het addendum niet willen ondertekenen en dat er in ons geval een bindend vonnis is zonder uitvoering?" vragen ze.

Verder vragen ze zich af of "de nieuwe kadastrale registratie uitgevoerd door notaris **Chamilla Tromp** van kracht kan

blijven gezien de abnormale omstandigheden voor de kopers, zowel degenen die het addendum hebben ondertekend zonder andere uitweg te hebben, als degenen die het niet hebben ondertekend, of moet dit misschien worden geannuleerd? Zal er gerechtigheid zijn, of zullen de investeerders die te goeder trouw hebben geïnvesteerd met inspanning en hoop in Aruba worden blijven benadeeld?"

"Dit conflict is bekend bij de regering van Aruba, die als antwoord heeft gegeven dat het om een conflict tussen particulieren gaat, maar hier hebben we nog een andere vraag: Behoort de nieuwe kadastrale registratie niet tot het domein van de overheid? Wie verleent vergunningen en toestemmingen voor hotels? Wie controleert en bewaakt de wettigheid van deze handelingen?"

Tot slot stellen het paar dat ze zich realiseren dat het advocatenkantoor **Croes Wever Ruiz**, dat eigendom is van de vader van de voormalige premier van Aruba, betrokken was bij de verkoop van het **Palm Beach-terrein** aan de eigenaren van het **Acqua-project**, waarvan er één nu minister is in de huidige regering. Hij was eerder advocaat van de ontwikkelaars, en dus wordt de onpartijdigheid van de regering in deze situatie in twijfel getrokken.

Zoals in februari bekend werd, draait de zaak van **Matteo** en **Bianchi** om het vonnis **AUA201901701** van 7 oktober 2020 en vervolgens een ander vonnis van 13 januari 2021, waarin de rechter heeft bepaald dat de ontwikkelaar volgens het contract de appartementen moet leveren. Echter, op dat moment hadden zowel **Matteo** als **Bianchi** slechts 5% van hun investering teruggekregen, en de maanden gingen voorbij zonder verdere vooruitgang. Ze besloten in hoger beroep te gaan volgens het advies van hun advocaat, waarbij het Gerechtshof van Curaçao het eerdere vonnis bevestigde en hen 5% van hun investering plus hun eigendommen toekende, zoals in het contract was vastgelegd.

Het huidige geschil draait, volgens **Matteo** en **Bianchi**, om de vermeende verplichting om een contractverlenging (addendum) te ondertekenen waarin ze het omliggende terrein zouden moeten overdragen en alleen als eigenaars het via het **Radisson Blu-hotel** zouden kunnen verhuren; in ruil daarvoor zouden **Matteo** en **Bianchi** de clubhuizen, het zwembad en andere faciliteiten moeten afstaan, waarvoor al 50% van de waarde van hun appartementen was betaald.

Matteo en **Bianchi** zijn niet de enige getroffen personen; er zijn ongeveer 14 mensen die het addendum hebben ondertekend omdat ze denken dat ze geen andere optie hadden. In februari trad **Jose Potenza Perez** ook naar voren om zijn ongenoegen te uiten over een vergelijkbare situatie.

Photos of Acqua Condominium Aruba Sales Office:

Directeur ander werk geven...

Lost Dimas problemen niet op...

Vorige week ging het bericht rond dat de directeur van het departement belast met toelating en integratie van buitenlanders (Dimas) van de minister belast met Arbeid en Integratie de opdracht had gekregen om gedurende zes maanden als jurist bij de Directie Wetgeving en Juridische Zaken te gaan werken. Dit omdat de minister kennelijk niet wil dat zij haar werk voortzet aan het hoofd van het departement. We hebben kunnen waarnemen dat het bericht niet veel reacties teweegbracht, zeker niet van onze politici, zowel van regeringszijde als van de oppositie. Het zou wel een vergissing zijn om hier geen aandacht aan te besteden, niet om sympathie met de persoon te tonen of dit juist niet te doen, maar meer vanwege de zorgelijke wijze waarop de regering dit soort zaken aanpakt.

Om te beginnen is het vreemd dat er zomaar wordt aangekondigd dat de persoon wordt bevolen bij een ander departement te gaan werken, alsof dit soort dingen zomaar plaatsvindt. Wat is eigenlijk het geval? Dat er altijd een akkoord dient te bestaan tussen twee ministers; in dit geval met de minister van Algemene Zaken, de premier dus, onder wie de directie Wetgeving onder valt. Dus als zaken normaal zijn afgehandeld, zou zij dus haar toestemming moeten geven voor de overplaatsing, ook als die tijdelijk is. Er wordt echter helemaal geen duidelijkheid verschaft.

Ook is het onbekend gebleven of de kwestie in de ministerraad is behandeld. We kunnen ons voorstellen dat het voor de betrokken minister belast met Integratie een nogal lastige aangelegenheid is, daar de rechtszaken aangespannen door de ambtenaar niet bepaald gunstig zijn verlopen voor de bewindsman. Kennelijk is het hem niet bekend hoe dit aan te pakken met het nodige respect voor rechterlijke uitspraken. Bovendien blijkt, indien onze informatie correct is, dat het onderzoek op grond waarvan de ambtenaar de toegang ontzegd werd, niets heeft opgeleverd dat reden zou zijn om haar het werk niet te laten hervatten. Wat is dan wel de reden voor deze merkwaardige maatregel?

Allereerst een vraag beantwoorden die zeker bij menigeen kan opkomen: kan de overheid een ambtenaar opdragen ander werk te gaan doen? Dat is mogelijk, volgens de Landsverordening Materieel Ambtenarenrecht (LMA), artikel 52 eerste lid, kan een ambtenaar worden opgedragen ander werk te verrichten dan hetgeen hij/zij normaal verricht. Verder geeft dit artikel geen details maar artikel 53 luidt: "1. Wanneer het belang van de dienst zulks vordert, is de ambtenaar verplicht, al of niet in zijn dienstvak en al of niet op dezelfde standplaats, een andere betrekking of een andere werkkring te aanvaarden, welke hem in verband met zijn persoonlijkheid, zijn omstandigheden en de voor hem bestaande vooruitzichten redelijkerwijs kan worden opgedragen. Deze opdracht gaat uit van het bevoegde

gezag. 2. Een andere betrekking of een andere werkkring wordt hem, tenzij in spoedeisende gevallen, niet opgedragen dan nadat hij is gehoord."

Het is niet bekend of in deze zaak hieraan de hand is gehouden en men mag aannemen dat het laatste woord nog niet is gezegd in de rechtszaal. De indruk is dat onder grote druk een tijdelijke oplossing is gezocht om de terugkeer naar het werk te blokkeren, maar wat nog steeds niet duidelijk wordt is wat het eigenlijke probleem is.

Naast deze affaire is het wel zaak om de zaken bij dit departement meer in het algemeen onder de loep te nemen. Feit is dat bij het aantreden van deze regering er is gekozen om een deel van de taken die onder Justitie thuishoren bij de minister belast met Arbeid onder te brengen. Dit betekent dat sommige onderdelen van de landsverordening toelating en uitzetting bij genoemde minister zijn ondergebracht, waardoor de toelating samen met het arbeidsadvies in één ministerie is ondergebracht. Dit zou zogenaamd het proces van toelating van buitenlanders versoepelen, maar terwijl dit nog maar de vraag is, schept het wel andere problemen. Het is onbegrijpelijk dat de regering niet simpelweg had kunnen besluiten om terug te keren naar de opzet van 1986, waarbij de genoemde landsverordening in het geheel bij Justitie was ondergebracht. Men zal het wel niet prettig vinden om eraan herinnerd te worden dat vanwege een duidelijk schuins marcherende minister van diezelfde partij er halverwege

de jaren 2000 een compromis moest komen met de Nederlandse regering, waarbij de collega- minister belast met Infrastructuur die taak (Toelating) onder zich kreeg. De daaropvolgende regeringen van 2009 t/m 2017 hielden deze vreemde combinatie aan en het zou logisch zijn geweest als men in 2017 de zaak had rechtgezet maar dat gebeurde dus niet.

Nu blijkt dat de genoemde combinatie (Arbeid en Toelating), eerder aan het publiek 'verkocht' als een verbetering, problemen blijft geven omdat besluiten van de betrokken minister en het departement conflicten opleveren met de handelingen van de minister van Justitie, die belast is met de rechtshandhaving. Het is niet te rijmen hoe een minister van Justitie een beleid moet voeren met betrekking tot aanhouding en uitzetting van illegaal aanwezige buitenlanders, als op elk moment zijn beleid doorkruist kan worden door beslissingen van zijn collega, die beslist dat de betrokken persoon wel mag blijven en een verblijfsvergunning krijgt. Er zijn nog meer zaken die aan de oppervlakte beginnen te komen, zoals de vraag of er een soort amnestie moet komen voor langdurig aanwezige illegalen die kennelijk prima in hun levensonderhoud voorzien, maar de regering geeft geen enkele duidelijkheid hierover. Is het dan de bedoeling dat er stilzwijgend een dergelijk beleid zal worden gevoerd? In ieder geval is het conflict met de directeur niet het enige probleem dat om aandacht vraagt.

Korpspolitie zoekt getuigen van fataal ongeval in Havenstraat

Op 14 juli meldden verschillende media een fataal ongeval in de Havenstraat tijdens de avonden, waarbij twee auto's betrokken waren. Als gevolg van ernstige verwondingen die het ongeval veroorzaakte, is een persoon die in een van de voertuigen zat, enkele dagen later overleden.

Om die reden heeft de Politie gemeld dat op 14 juli 2023, rond 22:50 uur, een botsing tussen twee auto's plaatsvond in de Havenstraat in Oranjestad. Bij dit ongeval is een van de chauffeurs helaas overleden. Naast de twee auto's was er een bromfietserbestuurder aanwezig, die mogelijk getuige was van het ongeval. Zowel de bromfietserbestuurder als een vrouw in een witte jurk die op het trottoir stond, worden verzocht contact op te nemen met de politie.

De Koninklijke Marechaussee onderzoekt een dodelijk verkeersongeval dat heeft plaatsgevonden in de

Havenstraat in Oranjestad. Tevens wordt een oproep gedaan aan eventuele andere getuigen van het ongeval om zo snel mogelijk contact op te nemen met de politietiplijn via 11141 of een WhatsApp-bericht te sturen naar het verkeerspolitienummer 597-5191. Gebeurtenissen

Hawin Harold J. Ruiz, 31 jaar oud, was op vrijdag 14 juli betrokken bij een fataal ongeval in het Playa-district. In een persbericht heeft de politie gisteren aangekondigd dat om 22:56 uur een melding binnenkwam van een ongeval tussen twee voertuigen ter hoogte van Bool-

chand's in de Havenstraat in Oranjestad. Bij aankomst van de patrouille troffen ze de bestuurder van de zilverkleurige Suzuki ernstig gewond aan. Er werd met spoed een ambulance aangevraagd en bij aankomst stabiliseerde het ambulancepersoneel het slachtoffer en bracht hem

naar het Dr. Horacio Oduber Hospital.

Op de plaats van het ongeval waren verkeersspecialisten, technische rechercheurs, een officier van justitie en slachtofferhulp aanwezig. Op zaterdag 15 juli, na 23:00 uur, werd bekend dat de betrokken bestuurder in het ziekenhuis was overleden. De dokter heeft het overlijden van de man genaamd Hawin Harold J. Ruiz, geboren op 26 januari 1992 op Aruba, vastgesteld. Hij is helaas het zesde verkeersdodelijke slachtoffer van het jaar 2023. De politie meldde dat het onderzoek naar de zaak loopt en dat het voertuig in beslag is genomen op bevel van het Openbaar Ministerie. Er is één persoon aangehouden in deze zaak. Dit is opnieuw een tragisch ongeval waarbij een jong persoon het leven heeft verloren.

Twee weken geleden was er ook een ander fataal incident waarbij een 37-jarige persoon betrokken was.

Burgers bekritisieren schade veroorzaakt door UTV's aan natuur

Afgelopen weekend heeft de Facebook-groep Stop UTV Tours Aruba opnieuw een triest voorval gedeeld waarbij een UTV (Utility Task Vehicle) betrokken was. In dit geval werd een konijn dat zijn leven verloor als gevolg van een van deze voertuigen.

"Dertig jaar geleden zwierf dit konijn (cottontail) rond in mijn buurt. De laatste vijf individuen die ik heb gezien waren precies zoals degene die gisteren te zien was: in complete paniek, achtervolgd door een groep UTV's," plaatste een gebruiker op de Facebook-pagina. "Deze belachelijk destructieve off-roadactiviteit veroorzaakt een scherpe afname in de flora- en faunasoorten, om nog maar te zwijgen van ongelukken, verwondingen, en de financiële gevolgen voor de zorgverzekering."

Andere burgers begonnen vragen te stellen over de belangen en prioriteiten van de overheid. "Het is echt beschamend dat onze overheid niets doet aan de zinloze vernietiging van onze flora en fauna op ons eiland. Voor een paar dollar blijven ze de wensen van het volk negeren, die ze hebben gezworen te vertegenwoordigen in een eerlijke en passende manier in de regering van dit eiland," merkte een gebruiker op. "Maar nu zijn hun eden twijfelachtig, terwijl ze degenen blijven steunen die geen medeleven hebben met het behoud van de flora en fauna op het eiland. Omdat er volgend jaar verkiezingen zijn, laten we zien wie we echt moeten kiezen om ons volk en de behoeften van het behoud (onder andere) van ons geliefde eiland te vertegenwoordigen."

Een andere gebruiker, meer pessimistisch, stelde dat de autoriteiten geen actie zullen ondernemen. "Arubanen zijn al te lang in de ban van familiezaken (laten we het zo noemen) en het is niet gemakkelijk om de mentaliteit van mensen te veranderen. Bovendien hebben we nu een aantal 'geïmporteerde' inwoners die kunnen stemmen, maar afhankelijk zijn van politici voor gunsten, vergunningen, enzovoort. En ja, we weten allemaal dat dit gebeurt," merkte hij

op. "Vanaf het begin van het komende jaar zal de druk toenemen op alle leden van politieke partijen, ze zullen huizen bezoeken om mensen te overtuigen om opnieuw op hen te stemmen, met [cadeaus] en veel leugens en beloften, of de 'mensen van het partijkartel' om hen te overtuigen om 'correct' te stemmen. Elke partij doet hetzelfde."

Regulering voor UTV's

Ondertussen kondigde minister van Transport en Natuur, Ursell Arends, in maart aan dat ze heeft besloten om geen nieuwe vergunningen te verlenen voor het openbaar vervoer met UTV's en ATV's, en evenmin bestaande vergunningen voor UTV's en ATV's over te dragen. Hiermee wordt een halt toegeroepen aan de groei van UTV's en ATV's in de openbaar vervoerssector.

Volgens een persbericht van het ministerie was dit besluit genomen om de negatieve impact van UTV's en ATV's op mensen, onze natuur, rust, veiligheid en verkeersstroom te verzachten. Minister Arends nam deze beslissing ook op basis van het advies van de UTV/ATV-werkgroep, bestaande uit vertegenwoordigers van DOW, DTP, DNM, DIP, DTI, KPA, DWJZ, DEZHI en ATA. Dit besluit werd geformaliseerd in de Ministeriële Beschikking van 16 maart 2023, gepubliceerd in de Landscourant van 24 maart 2023, editie nummer 7. Dit besluit maakt deel uit van een bredere aanpak gericht op een betere regulering van UTV's/ATV's en het verminderen van hun negatieve impact.

Tevens legde Arends uit dat op 30 juni een taskforce is opgericht om het beheer van UTV's en andere gemotoriseerde voertuigen aan te pakken. Deze taskforce bestaat

uit verschillende afdelingen, waaronder die van openbaar vervoer, zoals KPA, DTI, DIMP, en de betrokkenheid van ATA en het Openbaar Ministerie.

Deze taskforce heeft drie belangrijke taken:

1. Het waarborgen van de naleving van de wetten en regels met betrekking tot UTV's en andere gemotoriseerde voertuigen. Hierbij wordt ook gesproken over elektrische scooters en controle op auto's met huurnummerplaten "A". Dit zal worden aangepakt met een multidisciplinaire aanpak, waarbij verschillende overheidsafdelingen betrokken zijn.
2. Het beheer dat ook te maken heeft met snelheid, keuring, belastingbetaling, gedragsnormen, enzovoort.
3. Het toerisme, waar de overgrote meerderheid van de gebruikers van deze voertuigen toeristen zijn. Om die reden zal er een streng, maar vriendelijk overgangsbeleid worden geïmplementeerd.

"Ik hoop het risico dat deze voertuigen met zich meebrengen te beperken," verzekerde de minister met betrekking tot het aantal ongevallen, verwondingen of andere schade die in de loop der jaren al zijn voorgevallen als gevolg van deze voertuigen, die soms zonder de juiste papieren worden gebruikt.

Minister Arends heeft ook bevestigd dat er in augustus bijeenkomsten zullen zijn met belanghebbenden om hen volledig te informeren over de stappen die genomen zullen worden, de wijzigingen die zij kunnen verwachten, en om hen een overgangsperiode te bieden

om aan alle documentatie te voldoen voordat de handhaving plaatsvindt, zonder dat dit bedrijven schaadt.

"Dit is niet omdat ik bedrijven wil schaden, maar ik geloof dat het op het juiste moment nodig is om ook in de bedrijfsvoering orde te brengen en procedures te volgen die de gemeenschap van de

regering verwacht," merkte Minister Arends op.

Ondertussen blijven burgers zich zorgen maken dat dit soort incidenten, die schade aan de natuur veroorzaken, doorgaan ondanks de inspanningen van de regering. Ze wachten op meer actie die de resultaten kan opleveren die de gemeenschap wenst.

LANDSCOURANT VAN ARUBA 24 maart 2023 Pagina 15

MINISTERIËLE BESCHIKKING

van

De Minister van Transport, Integriteit, Natuur en Ouderenzak

Overwegende

dat de aanschaf en verhuur van motorvoertuigen bekend als *Utility Task Vehicles* (UTV) en *All-terrain vehicles* (ATV), alsook het al dan niet bedrijfs- en beroepsmatig aanbieden van toeristische tours met deze motorvoertuigen in de afgelopen jaren sterk is toegenomen;

dat deze sterke groei van UTV's en ATV's op de openbare wegen van Aruba en het ongeregeld gebruik van deze voertuigen op paden in gebieden met bestemming "Strand", "Natuur en landschap", "Natuurgebied", "Woongebied met waarden" en "Landelijk gebied" conform het Ruimtelijk Ontwikkelingsplan met Voorschriften (AB 2021 no. 123, ROPV) ingrijpende gevolgen heeft gehad voor de natuur, milieu en klimaat, in het bijzonder de inheemse flora en fauna en de geo-morfologische eigenschappen van het landschap;

dat door de toename van UTV's en ATV's op de openbare weg de verkeersdoorstroming drastisch wordt belemmerd en een forse stijging in het aantal verkeersongevallen met dit soort voertuigen -met materiële schade, (zwaar) letsel of dodelijk afloop- is waar te nemen;

dat er bovendien met een aanzienlijke hoeveelheid UTV's en ATV's die in een slechte staat van onderhoud verkeren en derhalve niet voldoen aan de wettelijke keuringseisen en/of vergunningsvoorwaarden op de openbare weg worden gereden;

dat het aantal UTV's en ATV's op de openbare weg wezenlijk bijdraagt aan geluids- en stofoverlast, in het bijzonder voor de omwonenden bij de meest gebruikte routes;

dat het aantal UTV's en ATV's op paden in gebieden met bestemming "Strand", "Natuur en landschap", "Natuurgebied", "Woongebied met waarden" en "Landelijk gebied" conform het ROPV ook wezenlijk bijdraagt aan afbreuk van de aanwezige natuurlijke waarden in de omgeving van de paden;

dat voornoemde ontwikkelingen niet duurzaam zijn en indien deze zich ongewijzigd blijven voortzetten zeer negatieve gevolgen zullen hebben voor het welzijn van de Arubaanse samenleving, de natuur en de economie;

dat Fundacion Parke Nacional Aruba, aangewezen door het Land als beheerder van de natuurreservaten, per 1 juni 2020 de toegang tot het park voor UTV's en ATV's heeft verboden;

dat de ministerraad bij besluit van 5 oktober 2021 (BE-005/21) onder meer heeft ingestemd met het voorstel om UTV's en ATV's op de openbare weg te reguleren, beperken en terug te dringen;

15 Oliemaatschappijen tonen interesse in heropening van Isla Oil Refinery

(CuraçaoChronicle) - Isla Oil Refinery heeft de aandacht getrokken van 15 oliemaatschappijen die bereid zijn om deze te heropenen. Binnen 2 weken zal de eigenaar van de raffinaderij, Refineria di Korsou (RdK), de twee finalisten selecteren, waarna de voorkeurskandidaat zal worden gekozen. Dit is wat Patrick Newton, directeur van RdK, heeft gemeld in een interview met de krant Het Antilliaans Dagblad.

De directeur heeft vertrouwen dat de raffinaderij uiteindelijk operationeel zal

worden na meerdere pogingen. Zijn optimisme wordt aangewakkerd door geopolitieke veranderingen en een kortere duur van het contract. De eerdere vereiste van 30 jaar is door de regering verworpen. RdK voert momenteel onderhandelingen met bestaande bedrijven om de deal aantrekkelijker te maken voor toekomstige exploitanten. "Door de voorwaarden te versoepelen, maken we de deal aantrekkelijker. De looptijd is korter en er hoeft niet voor nog eens 30 jaar ge-commiteerd te worden. 5 of 10 jaar is nu de norm," legde Newton uit. Hij benadrukte dat het de verwachting is dat

de raffinaderij de komende 20 tot 30 jaar weer relevant zal worden vanwege de huidige ontwikkelingen in de vraag naar olieproducten. Newton wees op de veranderingen in de VS, waar gezocht wordt naar olie uit Venezuela, wat erop zou kunnen wijzen dat sancties mogelijk zullen worden versoepeld.

Het zoeken naar een betrouwbare partner bleek een complex proces te zijn voor RdK, dat sinds 2013 eigenaar is van de oliefaciliteiten op het eiland. "Het is niet eenvoudig, maar ik geloof er sterk in," benadrukte Newton.

De start van de raffinaderijactiviteiten zal in 3 fasen plaatsvinden. Eerst zal RdK beginnen met de activiteiten van het Amerikaanse bedrijf Global Oil, gespecialiseerd in de productie van asfalt voor de Amerikaanse markt. Ook de keuze voor propaan in plaats van asfalt voor de processen zal voldoen aan milieueisen en veel lichter operationeel zijn. Momenteel bevindt men zich in het selectieproces voor fase twee en drie van de raffinaderij.

Volgens Rode Kruis in Nederland kunnen meer mensen geen voedsel betalen als gevolg van toenemende armoede

(NLTimes) - Als armoede in de komende jaren blijft toenemen, zullen steeds meer mensen financiële hulp nodig hebben om voedsel te kunnen kopen, zo waarschuwt de Nederlandse organisatie Rode Kruis. "We maken ons grote zorgen. Mensen kunnen niet minder uitgeven aan huur en energie, dus voedsel wordt het uitgaventerrein waar bezuinigingen plaatsvinden. Dit betekent dat er meer kinderen naar school zullen gaan zonder te eten," benadrukte de organisatie.

Dit komt nadat het Centraal Planbureau (CPB) gisteren heeft gewaarschuwd dat als de regering niet ingrijpt om gezinnen in moeilijkheden te helpen, ongeveer 5.7% van de bevolking het komende jaar zelf in armoede zal belanden.

Rode Kruis lanceerde aan het begin van het jaar een nieuw initiatief om gratis maaltijden aan te bieden op basisscholen en middelbare scholen. 1.578 scholen hebben zich hiervoor aangemeld. Scholen komen in aanmerking als minstens 30% van hun studenten afkomstig is uit financieel kwetsbare gezinnen. Echter, niet iedere ouder is bereid toe te geven dat ze hulp nodig hebben vanwege gevoelens van schaamte en angst, zoals uitgelegd door Rode Kruis. Sommige scholen missen ook de 30%-drempel. "Dit is zorgwekkend, want we willen iedereen helpen. Als we dat niet kunnen, moeten we naar andere oplossingen zoeken," aldus de organisatie.

Tijdens de zomervakantie bleven ongeveer 300 scholen open zodat kinderen ontbijt of lunch konden krijgen. "Zes weken vakantie is erg lang. Je wilt niet dat kinderen zes weken niet naar school komen en niet genoeg te eten hebben," zeiden ze.

In sommige gemeenten kunnen huishoudens een boodschappenkaart van 17,50 euro krijgen. "Het is mogelijk om met dat bedrag eten te bereiden, maar je moet creatief zijn. Het bedrag is niet voldoende om stress te verminderen. Mensen met weinig of geen geld aan het einde van de maand ervaren veel stress. Het is uitputtend om niet genoeg geld te hebben."

Het feit dat dergelijke hulp nodig is in een welvarend land zoals Nederland baart Rode Kruis zorgen. "Dit zou niet nodig moeten zijn. We zijn er om mensen in nood te helpen, en dit is een noodsituatie. We hebben echte verandering nodig in Nederland om ervoor te zorgen dat zowel kinderen als volwassenen genoeg geld hebben om voedsel te kopen. Voedsel is een basisbehoefte."

Nederlandse Economie Glijdt in Recessie na een Daling van 0.3% in het Tweede Kwartaal

(NLTimes) - De Nederlandse economie is officieel in een recessie beland na twee opeenvolgende dalingen in het bruto binnenlands product (BBP). Het volume is met 0.4% gedaald in het eerste kwartaal van het jaar, gevolgd door een afname van 0.3% in het tweede kwartaal, aldus het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS).

"De Nederlandse krimp van 0.3% baart zorgen in vergelijking met de economische groei in naburige landen. In Frankrijk en België groeide de economie respectievelijk met 0.5% en 0.2% in het tweede kwartaal van 2023 ten opzichte van het eerste kwartaal," aldus het CBS. In Duitsland bleef het GDP-niveau stabiel, evenals in andere delen van de Europese Unie. "Desondanks is de Nederlandse economische heropleving sterker in vergelijking met het vierde

kwartaal van 2019, vóór de coronapandemie, vergeleken met andere EU-landen."

De krimp is grotendeels te wijten aan lagere export en verminderde binnenlandse consumptie, volgens het CBS. De export van goederen en diensten daalde met 0.7% in het tweede kwartaal ten opzichte van het eerste kwartaal van 2023. De import van goederen en diensten steeg met 0.5%. "Hier-

door droeg de handelsbalans negatief bij aan de krimp in het tweede kwartaal," aldus het CBS. Huishoudelijke consumptie daalde met 1.6%.

Investerings in vaste activa stegen met 1.3% in het tweede kwartaal, voornamelijk dankzij hogere investeringen in transport en machines. Residentiële investeringen namen echter af. Overheidsconsumptie steeg met 0.7%.